

ZAKON

O POQOPRIVREDNOM ZEMQI[TU

I. OP[TE ODREDBE

^lan 1.

Ovim Zakonom utvr|uju se: definicije, osnovni principi i upravqawe, za{tita, kori{ }ewe, ure|ewe, raspolagawe, evidencije, nadzor nad sprovo|ewem ovog Zakona, krivi~ne odredbe, prelazne i zavr{ne odredbe, kao i ostala zna~ajna pitawa koja se odnose na poqoprivredno zemqi{te na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daqwem tekstu: Federacija).

^lan 2.

Poqoprivredno zemqi{te je prirodno bogatstvo i dobro od op{teg interesa za Federaciju i Bosnu i Hercegovinu, u`iva posebnu za{titu, koristi se za poqoprivrednu proizvodwu i ne mo`e se koristiti u druge svrhe, osim u slu~ajevima i pod uslovima utvr|enim ovim Zakonom.

^lan 3.

Ciq dono{ewa Zakona je o~uvawe, namjensko kori{ }ewe, pove}awe proizvodne sposobnosti i unapre|ewe gazdovawa poqoprivrednim zemqi{tem, kao ograni~enog i neobnovqivog prirodnog resursa, bez obzira u ~ijem je vlasni{tvu, te uskla|ivawe interesa svih subjekata u kori{ }ewu poqoprivrednog zemqi{ta u privrednom i ekonomskom razvoju zemqe.

Realizacija ciga iz stava 1. ovoga ~lana ostvari}e se kroz Strategiju gazdovawa poqoprivrednim zemqi{tem (u daqwem tekstu: Strategija), Program unapre|ewa gazdovawa poqoprivrednim zemqi{tem (u daqwem tekstu: Program gazdovawa) i druge programe i projekte.

^lan 4.

Poqoprivredno zemqi{te, u smislu ovog Zakona, je zemqi{te koje se koristi za poqoprivrednu proizvodwu: oranice (wive), vrtovi, vo}waci, vinogradi, livade, pa{waci, ribwaci, trstici, mo~vare i drugo zemqi{te koje bi se prema svojim prirodnim i ekonomskim osobinama najboqe moglo koristiti za poqoprivrednu proizvodwu.

Poqoprivrednim zemqi{tem smatraju se i zemqi{ta u inundacionim podru~jima (zemqi{ta izme|u nasipa za odbranu od voda i vodotoka rijeka), na udaqenosti ve}oj od deset metara od no`ice nasipa, a slu`e za poqoprivrednu proizvodwu.

Obradivim poqoprivrednim zemqi{tem, u smislu ovog Zakona, smatraju se: oranice (wive), vrtovi, vo}waci, vinogradi i livade.

Orani~nim poqoprivrednim zemqi{tem, u smislu ovog Zakona, smatraju se oranice (wive) i vrtovi.

Neobradivim poqoprivrednim zemqi{tem, u smislu ovog Zakona, smatraju se pa{waci, ribwaci, trstici i mo~vare.

Neobradivo poqoprivredno zemqi{te mo`e se odgovaraju}im agrotehni~kim mjerama pretvoriti u obradivo, ako bi time slu`ilo interesima pove}awa poqoprivredne proizvodwe.

Katastarska kultura poqoprivrednog zemqi{ta iz stava 1. ovog ~lana utvr|uje se prema podacima iz zemqi{ne kwige, odnosno katastra nekretnina i katastra zemqi{ta, dok se ne doka`e suprotno.

^lan 5.

Minirano poqoprivredno zemqi{te kao i zemqi{te za koje se opravdano sumwa da je minirano, smatra se poqoprivrednim zemqi{tem, ali se ne mo`e koristiti za poqoprivrednu proizvodwu do dana uklawawa mina i neeksplodiranih ubojitih sredstava, odnosno wegovog deminirawa ili do obavqawa stru~nog uvi|aja i davawa nalaza od ovla{ }ene institucije.

[umsko, gra|evinsko i/ili drugo nepoqoprivredno zemqi{te nakon privolewa kulturi, odnosno poqoprivrednoj proizvodwi, smatra se poqoprivrednim i uvr{tava se u jednu od kategorija poqoprivrednog zemqi{ta.

Neizgra|eno gra|evinsko zemqi{te, do privolewa kona~noj namjeni, mora se odr`avati sposobnim za poqoprivrednu proizvodwu, odnosno poqoprivredno zemqi{te, kojem je planom prostornog ure|ewa utvr|ena druga namjena, koristi se za poqoprivrednu proizvodwu sve dok rje{ewe o odobrewu za gra|ewe objekata, odnosno obavqawa drugih radova, ne postane kona~no.

^lan 6.

Ukoliko je odredbama posebnog Zakona utvr|en mawi stepen za{tite poqoprivrednog zemqi{ta u odnosu na za{titu utvr|enu ovim Zakonom, primjewuju se odredbe ovog Zakona.

^lan 7.

Nosioci prava vlasni{tva nad poqoprivrednim zemqi{tem iz ~lana 4. ovog Zakona ne mogu biti strana fizi~ka i pravna lica, osim ako me|unarodnim dr`avnim ugovorom nije druga~ije odre|eno.

II. DEFINICIJE

^lan 8.

Termini u smislu ovog Zakona imaju sqede }a zna~ewa:

1. zemqi{te (FAO 1976.) obuhvata fizi~ki prostor: tlo, klimu, hidrologiju, geologiju, vegetaciju u obimu koji uti~e na mogu}nost wegovog kori{ }ewa te rezultate pro{le i sada{we aktivnosti ~ovjeka, kao i dru{tveno-ekonomske parametre;
2. tlo je trodimenzionalno tijelo, rastresiti povr{inski sloj Zemqine kore nastao pod uticajem pedogenetskih faktora kroz procese pedogeneze, a determini{e se na osnovu wegovih unutra{wih osobina;
3. vi{enamjensko vrednovawe zemqi{ta je dio procesa planirawa kori{tewa zemqi{ta i bazna podloga za razvoj poqoprivrede;
4. plodnost tla (zemqi{ta) je sposobnost tla da biqci pru`i istovremeno, kontinuirano i optimalno hranivo, vodu, vazduh, toplinu i medij za ukorjewivawe;
5. plodni i potencijalno plodni sloj tla obuhvata orani~ni i podorani~ni sloj tla koji se karakteri{e kvalitetnim fizi~ko-hemijskim osobinama, odnosno plodno{ }u;
6. systemska kontrola plodnosti tla podrazumijeva skup mjera kojima se vr{i utvr|ivawe stawa plodnosti tla i izrada planova za gnojidbu gajenih kultura kako bi se uz optimalnu gnojidbu ostvario adekvatan prinos, a da pri tome ne do|e do zaga|ewa okoline;
7. zapu{teno poqoprivredno zemqi{te je neobra|eno zemqi{te koje je zakorovqeno i obraslo samoniklim i {umskim rastiwwem, i na kojem je vegetacijsko proizvodni ostatak du`e od dvije godine;
8. za{tita poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva sistem mjera prevencije i sanacije, kojima se omogu}ava spre~avawe ne`eqenih stawa i uklawawe evidentnih o{te }ewa nastalih na poqoprivrednom zemqi{tu;

9. {tetnim i opasnim tvarima u poqoprivrednom zemqi{tu smatraju se materije koje mogu prouzrokovati promjene fizi~kih, hemijskih i biolo{kih osobina tla, uslijed ~ega se umawuje wegova proizvodna sposobnost, odnosno onemogu}ava wegovo kori{ }ewe za poqoprivrednu proizvodwu;
10. one~i{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva sve materije i otpad od drveta, kamena, plastike, metala, nemetala, te~ni i drugi ostaci, ako su ostavqeni na poqoprivrednoj povr{ini;
11. o{te}ewe zemqi{ta podrazumijeva naru{avawe fizi~kih, hemijskih i biolo{kih osobina zemqi{ta, a manifestuje se kroz sqede}e oblike: infekcija, kontaminacija, degradacija i destrukcija;
12. infekcija (biolo{ka kontaminacija) podrazumijeva poseban oblik zaga}ewa tla izazvan uzro~nicima zaraznih bolesti, a koji se mogu prenijeti na `ivotiwe i qude kao {to su virusi, bakterije, paraziti, gqivice, rikecije i dr.;
13. kontaminacija tla podrazumijeva uno{ewe razli~itih ~vrstih, te~nih i gasovitih materija, te radioaktivnih elemenata koji dovode do promjene prirodnih osobina tla, kao i do akumulacije {tetnih i opasnih materija na poqoprivrednim kulturama;
14. degradacija predstavqa poseban oblik o{te}ewa zemqi{ta, koji se manifestuje kroz kvarewe strukture, zbijawe i odno{ewe povr{inskom erozijom plodnog sloja tla uslijed nepravilne obrade, neadekvatnog na~ina kori{ }ewa i gole sje~e;
15. erozija tla predstavqa poseban oblik odno{ewa zemqi{ta koje mo`e biti izazvano vodom, vjetrom i antropogenim djelowawem, a javqa se kao povr{inska, brazdasta i jaru`na;
16. destrukcija predstavqa najte`i oblik o{te}ewa zemqi{ta u kom se zemqi{te fizi~ki uni{tava, pri ~emu mu se trajno mijewa namjena kori{ }ewa, odnosno gdje se wegove ekolo{ke funkcije pretvaraju u tehni~ke;
17. kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva: baznu i dopunsku obradu zemqi{ta, uzgoj i odr`avawe vo}waka, vinograda, livada i pa{waka, kao i druge radove racionalnog kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta u ciqu pove}awa poqoprivredne proizvodwe;
18. upotrebna vrijednost poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva odre}ivawe kvaliteta zemqi{ta prema bonitetnim kategorijama, u odnosu na mogu}nost wegovog kori{ }ewa za poqoprivrednu proizvodwu, uzimaju}i u obzir wegove prirodne osobine, plodnost i zdravstveno stawe;
19. poqoprivredna saglasnost podrazumijeva izdavawe odobrewa za promjenu namjene kori{ }ewa zemqi{ta, ukoliko su ispuweni svi Zakonski osnovi i izvr{ena nadoknada tro{kova, a izdaje se u formi rje{ewa;
20. odr`avawe poqoprivrednog zemqi{ta sposobnim za poqoprivrednu proizvodwu smatra se kori{ }ewe, spre~avawe wegove zakorowqenosti i obrastawe samoniklim vi{egodi{wim rastiwe;
21. trajna promjena namjene poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva svako kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta za izgradwu naseqa, industrijskih objekata, vodenih akumulacija, `eqezni~kih pruga, saobra}ajnica, sportskih terena, po{umqavawe ili izvo}ewe drugih radova kojima se trajno onemogu}ava kori{ }ewe tog zemqi{ta za poqoprivrednu proizvodwu;
22. privremena promjena namjene poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta za odre}eni period, poslije koga se poqoprivredno zemqi{te mo`e ponovo koristiti za poqoprivrednu proizvodwu;
23. kapitalni objekti od op{teg interesa su: saobra}ajnice, `eqeznice, aerodromi, hidroakumulacije, vodoprivredni objekti za odbranu od poplawa i objekti za iskori{ }avawe industrijskih i ostalih mineralnih materija povr{inskim kopom;
24. naknada zbog promjene namjene poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva adekvatnu protivvrijednost u novcu na ime umawewa vrijednosti i izgubqenog obima poqoprivredne proizvodwe;

25. taksa za zapu{teno poqoprivredno zemqi{te podrazumijeva protivvrijednost u novcu na ime umawewa vrijednosti i izgubqenog obima poqoprivredne proizvodwe;
26. privremeno kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta podrazumijeva wegovu upotrebu kroz ograni~eno davawe u zakup radi ubla`avawa posqedica umawewa vrijednosti i izgubqenog obima poqoprivredne proizvodwe;
27. agrotehni~ke mjere podrazumijevaju postupke kojima se: spre~avaju procesi erozije, spre~ava zakorovqenost, servisirawe poqoprivrednih ma{ina i oru|a, vr{i ~i{ }ewe kanala, sprovode zabrane, odnosno obaveze uzgoja pojedinih vrsta biqa na odre|enom podru~ju, preduzimaju mjere za za{titu od poqskih {teta, iskori{ }avawe i uni{tavawe biqnih otpadaka, odr`avawe `ivica i me|a, odr`avawe poqskih puteva, spre~avawe zasjewiwawa susjednih ~estica, sadwa i odr`avawe vjetroza{titnih pojaseva i dr.;
28. pa{waci obuhvataju travnate povr{ine koje se ne obra|uju, ve} se iskqu~ivo koriste za ispa{u stoke;
29. nomadska ispa{a stoke podrazumijeva ispa{u stoke gowewem preko poqoprivrednog zemqi{ta, ispa{u stoke na poqoprivrednom zemqi{tu van mjesta prebivali{ta, odnosno sjedi{ta dr`ateqa stoke, ako ovim Zakonom nije druga~ije odre|eno;
30. ure|ewe zemqi{ta podrazumijeva skup tehni~kih, hidrotehni~kih, agrotehni~kih i biolo{kih mjera, kojima se poboq{avaju uslovi poqoprivredne proizvodwe, te pove}ava plodnost i proizvodni potencijal zemqi{ta;
31. arondacija je postupak zamjene, razmjene ili kupovine zemqi{ta me|u subjektima unutar arondacionog podru~ja i pripajawe tog zemqi{ta u korist drugog subjekta, radi okrupwawawa parcela i racionalizacije obrade zemqi{ta;
32. komasacija podrazumijeva skup mjera i postupaka kompleksnog ure|ewa zemqi{ta kojom se odre|eno {ire podru~je ure|uje: infrastrukturom, saobra}ajnom mre`om, kanalima, oblikowawem parcela, okrupwawawem posjeda, tablirawem i drugim prate}im objektima u pravcu postizawa optimalnije i racionalnije poqoprivredne proizvodwe;
33. eksproprijacija je oduzimawe ili ograni~avawe prava vlasni{tva na nekretninama uz naknadu prema tr`i{noj vrijednosti, u svrhu izgradwe objekata ili izvo|ewa radova za koje je utvr|en op{ti interes;
34. rekultivacija tla podrazumijeva sistem tehni~kih, agrotehni~kih i biolo{kih mjera i postupaka kojima se naru{eno zemqi{te vra}a u prvobitnu namjenu;
35. vo|ewe evidencije podrazumijeva sistemsko regulisawe i digitalnu obradu podataka o poqoprivrednom zemqi{tu;
36. minirano poqoprivredno zemqi{te podrazumijeva ono zemqi{te koje je kontaminirano ili se sumwa da je kontaminirano minama i eksplozivnim sredstvima;
37. od{tetni cjenovnik podrazumijeva procijewenu vrijednost {tete za poqoprivredno zemqi{te i gajene kulture, nanesenu poqoprivrednom proizvo|a~u;
38. monitoring zemqi{ta podrazumijeva sistemati~no i permanentno pra}ewe stawa i promjena u zemqi{tu i na zemqi{tu;
39. zemqi{no informacijski sistem (ZIS) je sistem registrowawa, analize i obrade numeri~ke baze podataka uvezane sa topografskim i satelitskim grafi~kim prikazom na bazi GIS tehnologije.

III. OSNOVNI PRINCIPI I UPRAVQAWE

^lan 9.

Poqoprivredno zemqi{te kao osnovno sredstvo poqoprivredne proizvodwe ima prvenstvo kori{ }ewa za poqoprivrednu proizvodwu, u odnosu na sve druge funkcije i namjene.

^lan 10.

Poslovi upravljanja, zaštite, uređenja i racionalnog korištenja poqoprivrednog zemljišta su poslovi od općeg interesa za Bosnu i Hercegovinu, Federaciju, kantone i gradske općinske organe uprave nadležne za poslove poqoprivrede (u daljnjem tekstu: općina).

^lan 11.

Interesi stanovnika i zaštite poqoprivrednog zemljišta moraju se uzeti u obzir pri utvrđivanju strateških opredjeljenja, dokumenata prostornog uređenja, razvojnih programa, akcionih planova, donošenju propisa i preduzimanju mjera od nadležnih organa.

^lan 12.

Materijalni i drugi uslovi za upravljanje, zaštitu i uređenje poqoprivrednog zemljišta obezbjeđuju se preko Federalnog ministarstva poqoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove poqoprivrede (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) i općina.

^lan 13.

Nadležni organi uprave u Federaciji, kantonima i općinama, koji upravljaju poqoprivrednim zemljištima, dužni su saradivati i zajednički djelovati, te obezbijediti da se poqoprivredno zemljište koristi u skladu sa odredbama ovog Zakona.

^lan 14.

Vlasnik, odnosno korisnik poqoprivrednog zemljišta odgovoran je za sve aktivnosti koje imaju uticaja na poqoprivredno zemljište, u skladu sa ovim Zakonom i drugim propisima.

^lan 15.

Korisnik poqoprivrednog zemljišta može se vrstiti samo do stepena na kojem se ne umanjuju njegove prirodne osobine (fizička, hemijska i biološka) i proizvodna sposobnost.

Svako korištenje poqoprivrednog zemljišta vrši se uz naučnu i stručnu podlogu.

^lan 16.

Sva fizička i pravna lica, kao i druge organizacije dužni su štititi poqoprivredno zemljište na način da sprečavaju aktivnosti koje mogu ugroziti ili oštetiti poqoprivredno zemljište, ublažiti svaku takvu štetu, eliminisati posljedice takve štete, sanirati oštećeno poqoprivredno zemljište i dovesti ga u stawe u kojem je bilo prije pojave štete.

^lan 17.

Zagađivači poqoprivrednog zemljišta dužni su platiti troškove kontrole, prevencije od zagađivanja i zagađivanja, odnosno platiti troškove za sprovođenje aktivnosti saniranja poqoprivrednog zemljišta od štetnih materija koje mogu prouzrokovati ili su prouzrokovale štetu na poqoprivrednom zemljištu.

^lan 18.

Trajnu i privremenu promjenu namjene poqoprivrednog zemljišta u druge svrhe, moguće je sprovesti samo na osnovu bonitetne kategorije zemljišta.

Za svaku trajnu i privremenu promjenu namjene poqoprivrednog zemljišta u druge svrhe, plaća se naknada.

^lan 19.

Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovaraju}i pristup informacijama koje se odnose na poqoprivredno zemqi{te, a kojima raspola`u organi uprave.

^lan 20.

Pri transportu poqoprivrednog zemqi{ta obavezno se utvr|uje pravo prvenstva, prema redoslijedu utvr|enom u ovom Zakonu.

Akt o promjeni statusa poqoprivrednog zemqi{ta, koji je donesen suprotno proceduri utvr|enoj ovim Zakonom, smatra se ni{avnim.

IV ZA[TITA POQOPRIVREDNOG ZEMQI[TA

^lan 21.

Radi o~uvawa, namjenskog i racionalnog kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta, spre~avawa kori{ }ewa u nepoqoprivredne svrhe, proizvodwe zdravstveno ispravne hrane, za{tite zdravqa qudi, `ivotiwskog i biqnog svijeta, nesmetanog kori{ }ewa i za{tite okoline, sprovode se mjere zemqi{ne politike i poslovi za{tite poqoprivrednog zemqi{ta.

^lan 22.

Mjerama zemqi{ne politike uti~e se na namjensko i racionalno gazdovawe poqoprivrednim zemqi{tem kao dobrom od op{teg interesa za Federaciju, kantone i op{tine, u skladu sa va`e}im propisima i uz sistemsku za{titu okoline.

Mjere zemqi{ne politike su:

1. Strategija i Program gazdovawa;
2. Vi{enamjensko vrednovawe, za{tita i optimalno kori{ }ewe zemqi{ta (u daqwm tekstu: Projekat vi{enamjenskog vrednovawa);
3. kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta;
4. transport poqoprivrednog zemqi{ta;
5. za{tita poqoprivrednog zemqi{ta;
6. programi ure|ewa poqoprivrednog zemqi{ta;
7. gazdovawe poqoprivrednim zemqi{tem;
8. zemqi{ni monitoring, odnosno pra}ewe stawa i promjena na zemqi{tu i u zemqi{tu;
9. zemqi{no informacijski sistem;
10. ostale mjere.

Mjere zemqi{ne politike sprovodi Federalno ministarstvo i nadle`na kantonalna ministarstva, u saradwi sa Federalnim zavodom za agropedologiju (u daqwm tekstu: Federalni zavod) i Federalnom upravom za geodetske i imovinsko pravne poslove (u daqwm tekstu: Geodetska uprava), kao i nau~no-stru~nim institucijama iz oblasti poqoprivrede (u daqwm tekstu: nau~no-stru~ne institucije).

^lan 23.

Za{tita poqoprivrednog zemqi{ta od gubitka raspolo`ivih povr{ina i nenamjenskog kori{ }ewa sprovodi se kroz obavezu vlasnika, zakupca ili drugih korisnika da moraju: obralivati poqoprivredno zemqi{te na propisan na~in, prilagoditi poqoprivrednu proizvodwu propisanim standardima, koristiti metode koje su primjerene zemqi{tu, spre~avati sabijawe, erozije i zaga|ewa zemqi{ta, te obezbijediti plodnost i produktivnost zemqi{ta.

Poslovi za{tite, ure|ewa i kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta, u smislu ovog Zakona su:

1. izrada Strategije i Programa gazdovawa (za{tita, kori{ }ewe, ure|ewe, raspolagawe);
2. izrada Projekta vi{enamjenskog vrednovawa;
3. izrada karte upotrebne vrijednosti zemqi{ta;
4. pedolo{ki i drugi studijsko-istra`iva~ki radovi;
5. trajno pra}ewe stawa (monitoring) poqoprivrednog zemqi{ta;
6. uspostavqawe i odr`avawe zemqi{no informacionog sistema;
7. kontrola plodnosti zemqi{ta;
8. poboq{awe kvaliteta obradivog poqoprivrednog zemqi{ta;
9. izgradwa meliorativnih sistema na poqoprivrednom zemqi{tu;
10. rekultivacija poqoprivrednog zemqi{ta koje je kori{ }eno za eksploataciju mineralnih materija, odlagawe jalovine, pepela i {qake;
11. utvr|ivawe koli~ina opasnih i {tetnih materija u poqoprivrednom zemqi{tu i vodi u sistemima za navodwawawe i odvodwawawe;
12. pretvarawe neobradivog poqoprivrednog zemqi{ta u obradivo;
13. izgradwa odbrambenih nasipa;
14. za{tita zemqi{ta od erozije vodom i vjetrom;
15. za{tita od prirodnih nepogoda (poplave, vjetar, grad, padavine, su{a, mraz, klizi{te, masovna pojava `ivotiwskih i biqnih bolesti);
16. program okrupwawawa i zabrana usitwawawa poqoprivrednih parcela;
17. edukacija i stru~no osposobqawawe.

^lan 24.

U ciqu obezbje|ewa poslova iz ~lana 23. stav 2. ovog Zakona donosi se Program gazdovawa i Projekat vi{enamjenskog vrednovawa za teritoriju Federacije, kantona i op{tina.

Programom gazdovawa iz stava 1. ovoga ~lana planira se: kori{ }ewe, rejonizacija, ure|ewe, monitoring, za{tita poqoprivrednog zemqi{ta i povr{ina koje su stani{ta divqih biqnih i `ivotiwskih vrsta, a kojima se ne mo`e promijeniti namjena, radi o~uvawa prirodne ravnote`e, utvr|ivawa povr{ina za proizvodwu hrane i dr.

Programi iz stava 1. ovog ~lana moraju biti me|usobno usagla{eni u dijelu kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta, a posebno za kori{ }ewe u nepoqoprivredne svrhe.

Projektom vi{enamjenskog vrednovawa iz stava 1. ovog ~lana izvr{i}e se analiza sada{weg na~ina kori{ }ewa, te procjena sada{we i potencijalne pogodnosti tla/zemqi{ta za vi{enamjensko kori{ }ewe u poqoprivredi (povr}arstvo, vo}arstvo, vinogradarstvo, ratarstvo, sto~arstvo, ribarstvo i dr.), izdvoji}e se rejoni i podrejoni prioritetnog kori{ }ewa i da}e se preporuke za ure|ewe i za{titu.

Sastavni dio projekta vi{enamjenskog vrednovawa su karte pogodnosti zemqi{ta i druge tematske karte izra|ene GIS tehnologijom, prema normativima izrade karata.

Federalni ministar }e donijeti pravilnik o jedinstvenoj metodologiji za razvrstavawe zemqi{ta u kategorije pogodnosti.

^lan 25.

Za{tita poqoprivrednog zemqi{ta od one~i{ }ewa i o{te}ewa sprovodi se zabranom, ograni~avawem i spre~avawem od direktnog unosa, te uno{ewa vodom i vazduhom {tetnih i opasnih materija i preduzimawem drugih mjera za o~uvawe i poboq{awe wegove proizvodne sposobnosti.

Sva one~i{ }ewa, kontaminacija i infekcija moraju se sanirati u roku od 60 dana, ra~unaju}i od dana izdavawa naloga od nadle`ne inspekcije.

Federalni ministar poqoprivrede, vodoprivrede i {umarstva (u daqwem tekstu: federalni ministar), propisa}e koje se materije smatraju {tetnim i opasnim te grani~ne vrijednosti dozvoqenih koli~ina {tetnih i opasnih materija u tlu, monitoring i metode wihovoga ispitivawa, prevencije, za{tite i sanacije.

Federalni ministar }e donijeti sprovedbeni propis o mineralnim i organskim gnojivima i supstratima i o upisu u registar gnojiva i supstrata.

^lan 26.

Zabraweno je ispu{tawe {tetnih i opasnih materija koje mogu o{tetiti i promijeniti proizvodnu sposobnost poqoprivrednog zemqi{ta kao i upotreba mineralnih i organskih gnojiva, te sredstava za za{titu biqa u koli~ini ve}oj od dozvoqene.

Pravna ili fizi~ka lica koja one~iste poqoprivredno zemqi{te {tetnim i opasnim materijama, tako da je poqoprivredna proizvodwa na tom zemqi{tu umawena ili onemogu}ena, du`ni su platiti naknadu {tete vlasnicima ili korisnicima zemqi{ta, u iznosu koji utvrde sporazumno ili prema od{tetnom cjenovniku.

Tu`beni zahtjev iz stava 2. ovog ~lana podnose vlasnici ili korisnici poqoprivrednog zemqi{ta, a razlog za podno{ewe tu`be mo`e biti i nepostizawe sporazuma i nepostupawe prema od{tetnom cjenovniku.

Od{tetni cjenovnik iz stava 2. ovog ~lana, kao i za sve {tete pri~iwene poqoprivrednom zemqi{tu i na poqoprivrednom zemqi{tu, propisuje federalni ministar.

Ako se ne postigne sporazum, visinu naknade odre|uje nadle`ni sud.

^lan 27.

Ako do|e do zaga|ewa i one~i{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta u koli~ini ve}oj od dozvoqene, ispu{tawem opasnih i {tetnih materija, po~inilac {tete snosi tro{kove radova na ispitivawu i dekontaminaciji, odnosno sanaciji poqoprivrednog zemqi{ta.

Ako lica iz stava 1. ovog ~lana u odre|enom roku ne saniraju poqoprivredno zemqi{te, sanaciju }e sprovesti pravno ili fizi~ko lice koje rje{ewem odredi kantonalno ministarstvo i to na tro{kak pravnog ili fizi~kog lica koje je to bilo du`no u~initi.

Rje{ewe iz stava 2. ovog ~lana izvr{no je danom dono{ewa tog rje{ewa, a `alba ne odla`e izvr{ewe rje{ewa.

Pla}awe tro{kova ispitivawa i dekontaminacije, odnosno sanacije zaga|enog zemqi{ta od po~inioca {tete, ne iskqu~uje odgovornost po~inioca {tete i prema drugim propisima.

^lan 28.

Ispitivawe poqoprivrednog zemqi{ta u ciqu utvr|ivawa koli~ine {tetnih i opasnih tvari u zemqi{tu vr{i se prema programu koji donosi kantonalno ministarstvo.

Ispitivawe poqoprivrednog zemqi{ta iz stava 1. ovog ~lana vr{i organizacija koja u pogledu kadrova i opreme ispuwava propisane uslove.

Izvjektaji o rezultatima ispitivawa dostavqaju se kantonalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana zavr{etka ispitivawa.

Ukoliko rezultati ispitivawa to zahtijevaju, kantonalno ministarstvo na prijedlog op{tinskog organa ili inspekcije, du`no je zabraniti, odnosno ograni~iti proizvodwu odre|enih poqoprivrednih proizvoda i upotrebu sredstava za za{titu biqa i drugih sredstava na kontaminiranom zemqi{tu.

O preduzetim mjerama kantonalno ministarstvo je obavezno obavijestiti i dostaviti rezultate ispitivawa Federalnom ministarstvu zbog uvo|ewa u sistem evidencije i pra}ewa stawa poqoprivrednog zemqi{ta.

^lan 29.

Zemqi{no informacioni sistem Federacije je sistem evidencija i pra}ewa stawa poqoprivrednog zemqi{ta koji se uspostavqa i vodi u Federalnom ministarstvu i Federalnom zavodu, radi: ustanovqavawa slu`bene evidencije i baze podataka sa podacima iz ~lana 30. ovog Zakona, obezbje|ewa podataka o poqoprivrednom zemqi{tu, izvr{avawa mjera poqoprivredne politike, pristupa i razmjene informacija izme|u subjekata sistema, planirawa i programirawa razvoja informacionog sistema, organizacije i koordinacije rada na razvoju i funkcionisawu pojedinih podsistema i primjene jedinstvenih standarda, definicija, klasifikacija i {ifara i utvr|ivawa standarda za kori{ewe informacionih tehnologija.

Federalni ministar }e donijeti sprovedbeni propis o jedinstvenoj metodologiji monitoringa i zemqi{no informacionog sistema .

^lan 30.

Zemqi{no informacioni sistem treba objediniti sve informacije o zemqi{tu iz sqede}ih izvora:

1. iz baze podataka Geodetske uprave

a) o parcelama: broju i vlasni~kim udjelima, wihovoj povr{ini, katastarskoj kulturi i klasi, polo`aju parcela (iz kopije mape zemqi{nog katastra, odnosno digitalizovanog nacrtu i iz topografskih karata, iz topografskih nacrtu i digitalnog modela terena sa visinama);

2. iz baze podataka Federalnog zavoda:

a) o zemqi{tima: iz pedolo{ke karte, iz vazdu{nih foto-snimaka i postoje}ih satelitskih snimaka i iz podataka sistemskog pra}ewa i analizirawa plodnosti poqoprivrednog zemqi{ta;

b) o zaga|ewu i o{te}ewu: iz podataka sistemskog pra}ewa poqoprivrednog zemqi{ta, poqoprivrednih biqaka i podzemnih voda;

3. iz baze podataka Federalnog hidrometeorolo{kog zavoda:

a) o klimi;

4. iz baze podataka zemljišnih ureda:

a) o vlasnicima: fizičkim i pravnim licima sa svim relevantnim podacima;

5. podaci iz drugih baza podataka.

Podaci se u bazu podataka dostavljaju i pribavljaju besplatno, osim u slučajevima neposrednih izdataka za potrebna dodatna izvođenja.

Federalni ministar propisuje oblik, sadržaj, način vođenja i pristup bazi podataka.

Član 31.

Sistem kontrole plodnosti zemljišta vrši se u cilju određivanja i poboljšanja fizičkih, hemijskih i bioloških osobina i obezbjeđivanja pravilne upotrebe mineralnih i organskih gnojiva.

Fizička i pravna lica, vlasnici ili korisnici koji su upisani u registar poljoprivrednih gazdinstava, a koji su korisnici poljoprivrednog zemljišta, dužni su sprovesti sistemsku kontrolu plodnosti zemljišta koje je katastarskim klasiranjem svrstano od 1. do 4. katastarske klase obradivog poljoprivrednog zemljišta, a površina je površina veća od 0,2 ha.

Ispitivanje plodnosti tla vrši se svakih pet godina.

Sistemsku kontrolu plodnosti zemljišta vrši organizacija koja u pogledu kadrova i opreme ispunjava propisane uslove.

Pravna lica iz stava 4. ovog člana dužna su o rezultatima ispitivanja podnositi izvještaje vlasniku, odnosno korisniku zemljišta i nadležnom kantonalnom ministarstvu, u pisanoj i elektronskoj formi, u roku od 15 dana od dana završetka ispitivanja.

Nadležna kantonalna ministarstva dužna su na kraju svake kalendarske godine dostaviti kopije izvještaja kontrole o plodnosti tla (u pisanoj i elektronskoj formi) Federalnom ministarstvu zbog uvođenja u sistem evidencije i praćenja stava poljoprivrednog zemljišta.

Postupak, radnje i uslove iz st. 1., 2. i 4. ovog člana propisuje federalni ministar.

Član 32.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta u erozivnim područjima dužni su sprovesti propisane protiverozivne mjere.

Pod protiverozivnim mjerama podrazumijevaju se ograničenja ili potpuna zabrana sječe voćaka, osim sječe iz agrotehničkih razloga, održavanje dugogodišnjih zasada podignutih radi zaštite od erozije na zemljištu, ograničavanje iskorijevanja pačvaka, propisivanjem vrste i broja stoke, te vremena i načina ispaše, zabrana skidanja humusnog, odnosno oraničnog sloja poljoprivrednog zemljišta, zabrana preoravanja livada, pačvaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima i njihovo pretvaranje u oranice zasijane jednogodišnjim biljnim vrstama, određivanje obaveznog zatravnjavanja i sadnje višegodišnjih kultura na strmom zemljištu sa nagibom većim od 25%, podizanje ili uzgoj poqoza (titnih pojaseva i druge mjere).

Član 33.

Primjenu propisanih protiverozivnih mjera utvrđuje općinski organ, prema programu gazdovanja općine iz člana 24. stav 2. ovog Zakona.

Prilikom utvrđivanja protiverozivnih mjera i njihovog sprovođenja mora se obezbijediti da se:

1. tereni sa nagibom većim od 10% konturno obrađuju, da se na takvim terenima i u slivovima pojedinih bujica strukturom sjetve obezbijedi da najviše jedna trećina ukupne površine bude zasijana ili zasađena višegodišnjim nasadima i da se tereni sa nagibom većim od 25% ne koriste kao oranice;
2. u svakoj općini, za područja podložna, napadnuta ili ugrožena eolskom erozijom, zavisno od specifičnosti područja i stepena ugroženosti, a u skladu sa programom, utvrdi program zaštite zemljišta od eolske erozije podizanjem vjetrozaštitnih pojaseva, višegodišnjih usjeva i zasada ili primjenom drugih oblika zaštite te da se predvidi dinamika po godinama za izvođenje ovog programa;
3. svake godine preduzmu protiverozivne biološke mjere na najviše 2% novih površina od ukupnih površina napadnutih, podložnih ili ugroženih erozijom.

Troškove sprovođenja protiverozivnih mjera snose fizička i pravna lica čije se zemljište štiti ovim mjerama, ako Zakonom nije drugačije određeno.

Član 34.

Na obradivom poljoprivrednom zemljištu koje nije uređeno putem arondacije i komasacije, fizička dioba parcele može se vršiti samo ako se na čini parcela najviše od 0,5 ha, odnosno u kraćim kraćolicima 0,2 ha, osim ako to zahtijeva općinski interes utvrđen Zakonom.

Obradivo poljoprivredno zemljište uređeno arondacijom i komasacijom ne može se fizičkom diobom usitniti na parcele čija je površina manja od 1 ha, osim u postupku izgradnje meliorativnih sistema, izgradnje javnih objekata i vraćanja zemljišta prema Zakonskim propisima.

Član 35.

Poqskom četom, u smislu ovog Zakona, smatra se uništavanje i oštećenje usjeva, sadnica, stabala i poljoprivredne mehanizacije na imovinu, kao i svako drugo oštećenje na poljoprivrednom zemljištu koje dovodi do smanjenja produktivnosti, strukture ili slojeva poljoprivrednog zemljišta, ako se utvrdi kao poqska šteta.

Općina svojim Programom gazdovanja iz člana 24. stav 2. ovog Zakona, uz saglasnost kantonalnog ministarstva, propisuje vrste i mjere za suzbijanje poqskih šteta, a posebno: vrste poqskih šteta, način progona stoke putevima koji vode pored poljoprivrednog zemljišta, način korištenja sezonskih puteva, rok do kojeg se planinske livade moraju pokositi, uslove korištenja poljoprivredne mehanizacije, uslove sječe ili zabrane sječe voćnih stabala, krčenje međa i živica, način organizovanja službe za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od poqskih šteta, postupak sa uhvaćenom stokom bez pastira ili čiji je vlasnik nepoznat, učešćevanje građana u troškovima čuvanja njihovog poljoprivrednog zemljišta, način procjene i naknade štete, kao i druga pitanja u vezi sa suzbijanjem poqskih šteta.

Mjere iz stava 2. ovog člana mogu se propisati ako su prethodno obezbijeđeni uslovi za primjenu tih mjera, a primjenjiva je se dok ti uslovi postoje.

Na poljoprivrednom zemljištu zabranjeno je spačivanje organskih ostataka poslije četve usjeva.

Član 36.

Edukacijske programe, u više nivoa, radi stručnog osposobčavanja za zaštitu, urečewe i optimalno korištenje poljoprivrednog zemljišta vrše srednje poljoprivredne škole i poljoprivredni fakulteti uz saglasnost nadležnog kantonalnog ministarstva.

V. KORISTENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 37.

Pravna lica koja se bave poqoprivrednom proizvodwom na zemqi{tu, fizi~ka lica koja su vlasnici zemqi{ta i drugi korisnici poqoprivrednog zemqi{ta, du`ni su poqoprivredno zemqi{te koristiti i obra|ivati na na~in propisan ovim Zakonom.

Vlasnici i korisnici poqoprivrednog zemqi{ta moraju ga koristiti na na~in koji najvi{e odgovara prirodnim osobinama zemqi{ta i postoje}im privredno-ekonomskim i agrotehni~kim uslovima, te poqoprivrednu proizvodwu prilagoditi ekolo{kim standardima i standardima za zemqi{te.

^lan 38.

Kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave vr{i se u skladu sa Strategijom i Programom gazdovawa.

Strategiju iz stava 1. ovog ~lana donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daqwem tekstu: Vlada FBiH), na prijedlog Federalnog ministarstva.

Strategija, kao dio poqoprivredne strategije Federacije, treba biti osnova i poslu`iti kantonima i op{tinama da donesu svoje programe gazdovawa iz ~lana 24. stav 2. ovog Zakona.

Strategija mora sadr`avati: uvodni dio sa stawem zemqi{nih resursa u Federaciji, agrarnu strukturu, kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta, osnovne principe i oblike raspolagawa, ciqeve zemqi{ne politike, za{titu poqoprivrednog zemqi{ta i dr.

Program gazdovawa iz stava 1. ovog ~lana sadr`i: povr{ine zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave po katastarskim op{tinama, ukupnu povr{inu, na~in kori{ }ewa, podatke o korisnicima poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave, podatke o stawu, ure|ewu i kori{ }ewu zemqi{ta, povr{inu zemqi{ta planiranu za davawe u zakup, koncesiju, transport i elemente navedene u ~lanu 24. stav 2. ovog Zakona.

^lan 39.

Korisnici poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave donose dugoro~ni program kori{ }ewa tog zemqi{ta uz saglasnost kantonalnog ministarstva (u daqwem tekstu: Program kori{ }ewa), kojim se utvr|uju i ona zemqi{ta na kojima nije mogu}e organizovati poqoprivrednu proizvodwu.

Program kori{ }ewa iz stava 1. ovog ~lana sadr`i sqede}e mjere:

1. na~in kori{ }ewa;
2. agrotehni~ke mjere;
3. mjere za{tite i odr`avawa (spre~avawe erozije, zakorovqenosti, odr`avawe i ~i{ }ewe kanala, `ivica i me|a, drvoreda i poqskih puteva, suzbijawe bolesti i {teto~ina, kori{ }ewe i uni{tavawe biqnih otpadaka nakon berbe, a najkasnije do 1. aprila teku}e godine, obaveza uzgoja pojedinih vrsta biqaka na odre|enom podru~ju, spre~avawe zasjewisawa susjednih parcela, i sl.);
4. ostale mjere (zabrana odlagawa sme}a i drugih otpadaka, `ivotiwskih le{ina, spre~avawe smawewa prohodnosti puteva, za{tita od po`ara i plavqewa i dr.).

Tro{kovi mjera iz stava 2. ovog ~lana padaju na teret korisnika poqoprivrednog zemqi{ta.

Programom kori{ }ewa iz stava 1. ovog ~lana, zemqi{ta na kojima nije mogu}e organizovati poqoprivrednu proizvodwu, mogu se ustupiti op{tini radi wihovog kori{ }ewa za po{umqavawe ili druge namjene.

^lan 40.

Korisnik poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave du`an je koristiti poqoprivredno zemqi{te u skladu sa odredbama ~lana 37. ovog Zakona.

Korisnik poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave, du`an je sklopiti ugovor o zakupu ili koncesiji u skladu sa odredbama ovog Zakona koje se odnose na zakup i koncesiju poqoprivrednog zemqi{ta, te koristiti poqoprivredno zemqi{te u skladu sa odredbama ~lana 37. ovog Zakona.

Ako korisnik poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave nije u mogu}nosti koristiti poqoprivredno zemqi{te u skladu sa odredbama ~lana 37. ovog Zakona, du`an je i obavezan o tome obavijestiti kantonalno ministarstvo.

Korisnik poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave ne mo`e davati poqoprivredno zemqi{te u podzakup.

^lan 41.

Ako korisnici ne koriste poqoprivredno zemqi{te na na~in propisan u ~lanu 37. ovog Zakona, kantonalno ministarstvo mo`e propisati mjere za upotrebu tog zemqi{ta.

Pored mjera iz stava 1. ovog ~lana op{tina mo`e propisati pru`awe usluga poqoprivrednim ma{inama i oru{jima, mjere za za{titu od poqskih {teta, mraza, grada, po`ara i poplava, odrejivati sje~u odnosno zabranu sje~e vo}nih stabala, kr~ewa meja i `ivica kao i odvodwu na odrejenim povr{inama poqoprivrednog zemqi{ta.

Mjere iz stava 2. ovog ~lana mogu se propisati ako su prije toga obezbijeljeni uslovi za primjenu tih mjera, a primjewiva je se dok ti uslovi postoje.

^lan 42.

Ako vlasnik privatnog poqoprivrednog zemqi{ta nije u mogu}nosti koristiti poqoprivredno zemqi{te u skladu sa ~lanom 37. ovog Zakona, du`an je obezbijediti wegovo kori{ }ewe putem davawa zemqi{ta u zakup ili na drugi na~in, u skladu sa propisima kojima su utvrjena pitawa davawa nekretnina u zakup.

Ako vlasnik privatnog poqoprivrednog zemqi{ta ne mo`e obezbijediti kori{ }ewe zemqi{ta na na~in iz stava 1. ovog ~lana, du`an je o tome informisati op{tinski organ o mjestu, katastarskoj op{tini, ~estici, klasi, kulturi i povr{ini, te udjelu u vlasni{tvu, najkasnije do 31. marta godine za koju se utvrjuje taksa.

Danom obavje{tavawa op{tinskog organa iz ~lana 42. stav 2. ovog Zakona vlasnik privatnog poqoprivrednog zemqi{ta osloba}a se pla}awa takse iz ~lana 46. ovog Zakona.

^lan 43.

Ako korisnik ne koristi poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave du`e od jedne godine ili ne obezbijedi kori{ }ewe tog zemqi{ta u skladu sa ~lanom 40. ovog Zakona, kantonalno ministarstvo }e po slu`benoj du`nosti ili na zahtjev korisnika zemqi{ta, donijeti rje{ewe o oduzimawu tog zemqi{ta radi davawa na kori{ }ewe drugim pravnim i fizi~kim licima kojima je poqoprivredna djelatnost, osnovna djelatnost.

Ako vlasnik privatnog poqoprivrednog zemqi{ta ne koristi poqoprivredno zemqi{te du`e od tri ekonomske godine ili ne obezbijedi kori{ }ewe tog zemqi{ta u skladu sa ~lanom 42. ovog Zakona (ne mo`e ga sam obrajivati ili ga ne da u zakup), op{tinski organ mo`e sprovesti postupak davawa tog zemqi{ta na privremeno kori{ }ewe drugim pravnim i fizi~kim licima kojima je poqoprivredna djelatnost, osnovna djelatnost (registrovanim proizvoja~ima).

Vrijeme za koje se privremeno dodjequje poqoprivredno zemqi{te iz st. 1. i 2. ovog ~lana je do pet godina i za to vrijeme ne mo`e promijeniti namjenu.

Odluku o davawu zemqi{ta u zakup donosi op{tinsko, odnosno gradsko vije}e protiv koje se mo`e ulo`iti prigovor u roku od osam dana od dana dostavqawa. O prigovoru odlu~uje op{tinsko, odnosno gradsko vije}e. Ugovor o zakupu sa zakupoprimcem potpisuje na~elnik, odnosno gradona~elnik.

^lan 44.

Ugovor o dodjeli poqoprivrednog zemqi{ta na privremeno kori{ }ewe iz ~lana 43. st. 1. i 2. ovog Zakona sadr`i: podatke o zemqi{tu, namjenu i vrijeme upotrebe, iznos naknade koju korisnik kome je poqoprivredno zemqi{te dato na privremeno kori{ }ewe pla}a vlasniku zemqi{ta, kao i uslove za raskid ugovora, prava i obaveze posrednika u vezi sa prijevremenim raskidom ugovora.

^lan 45.

Vlasniku poqoprivrednog zemqi{ta mo`e se, na wegov pismeni zahtjev, vratiti poqoprivredno zemqi{te i prije isteka ugovorenog roka ako su ispuweni uslovi za raskid ugovora, ali vra}awe u posjed nije mogu)e prije isteka ekonomske godine.

Ekonomskom godinom, u smislu ovog Zakona, smatra se period od po~etka jesewih radova u teku}oj godini do vremena zavr{etka berbe kasnih usjeva u sqede}oj godini.

^lan 46.

Ako korisnik obradivog poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave ne obavijesti kantonalno ministarstvo u skladu sa ~lanom 40. stav 3., ili vlasnik ne obavijesti op{tinski organ na osnovu ~lana 42. stav 2. ovog Zakona, pla}a taksu za neobra}eno obradivo poqoprivredno zemqi{te za teku}u godinu, i to za:

- I katastarsku klasu 300,00 KM/ha
- II katastarsku klasu 250,00 KM/ha
- III katastarsku klasu 200,00 KM/ha
- IV katastarsku klasu 150,00 KM/ha
- V katastarsku klasu 100,00 KM/ha
- VI katastarsku klasu 50,00 KM/ha

Korisnik obradivog poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave i vlasnik koji se ne bavi poqoprivrednom proizvodwom kao osnovnom djelatno}u, pla}a posebnu taksu u visini od 200,00 KM po hektaru za podignute, a za zapu{tene planta`ne vo}wake i vinograde, odnosno za planta`e gdje su podignuti i sistemi za navodwawawe pla}a se posebna taksa u visini od 300,00 KM po hektaru.

Op{tinski organ na kraju svake godine utvr|uje obaveznike pla}awa taksi iz st. 1. i 2. ovog ~lana, u saradwi sa Geodetskom upravom i nadle`nom poreskom upravom.

Napla}ene naknade po osnovu uplate taksi za neobra}eno poqoprivredno zemqi{te iz stava 1. ovog ~lana su namjenska vrsta prihoda buxeta op{tine, a mogu se koristiti u svrhu razvoja, podsticaja i intenzivirawa poqoprivredne proizvodwe na podru~ju op{tine gdje su takse prikupqene.

1. Promjena namjene poqoprivrednog zemqi{ta

^lan 47.

Promjena namjene poqoprivrednog zemqi{ta mo`e biti trajna i privremena.

Pod trajnom promjenom namjene poqoprivrednog zemqi{ta smatra se fizi~ko nestajawe zemqi{ta izazvano gradwom ili drugim na~inom kori{ }ewa, pri ~emu se zemqi{te trajno gubi za poqoprivrednu proizvodwu.

Pod privremenom promjenom namjene poqoprivrednog zemqi{ta smatra se promjena namjene na odre|eni period poslije kojeg se to zemqi{te mo`e ponovo koristiti za poqoprivrednu proizvodwu.

Privremena promjena namjene poqoprivrednog zemqi{ta mo`e se utvrditi na period od jedne do pet godina za podizawe gra|evina privremenog karaktera za potrebe gradili{ta, organizowawe sajмова, javnih manifestacija, objekata za eksploataciju vjetra, golf terena i sl.

Privremenom promjenom namjene poqoprivrednog zemqi{ta smatra se i povr{inska eksploatacija industrijskih mineralnih materija i ostalih mineralnih materija i treseta predviđenih rudarskim planovima i projektima, te stvarawe odlagali{ta ~vrstog i te~nog otpada i drugih mineralnih materija, do okon~awa eksploatacije.

Ako se radi o gradwi objekta ~ija gradwa se odobrava na osnovu prostornog izvedbenog nacrtu, smatra se da je za redovnu upotrebu objekta odre|eno cjelokupno zemqi{te koje prema prostornom izvedbenom nacrtu pripada objektu.

^lan 48.

Promjena namjene poqoprivrednog zemqi{ta u nepoqoprivredne svrhe sprovodi se u skladu sa planovima prostornog ure|ewa i aktima odre|enim ovim Zakonom.

Namjena zemqi{ta u planovima prostornog ure|ewa utvr|uje se na osnovu karte upotrebne vrijednosti poqoprivrednog zemqi{ta i to:

1. zemqi{te od 1. do 4. bonitetne kategorije, utvr|uje se iskqu~ivo kao poqoprivredno zemqi{te;
2. zemqi{te od 5. do 6. bonitetne kategorije, utvr|uje se kao poqoprivredno zemqi{te i samo izuzetno, kao zemqi{te za ostale namjene;
3. zemqi{te od 7. do 8. bonitetne kategorije, utvr|uje se kao zemqi{te koje }e se, prema potrebama, koristiti i za druge namjene.

Izuzetno, kada ne postoje druge mogu}nosti, kada to zahtijeva op{ti interes koji utvr|uje Vlada kantona i kada nema mawe vrijednog poqoprivrednog zemqi{ta, poqoprivredno zemqi{te od 1. do 4. bonitetne kategorije mo`e se utvrditi kao zemqi{te za izgradwu kapitalnih objekata iz ~lana 8. stav 1. ta~ka 23. ovog Zakona.

Ukoliko za neka podru~ja ne postoje utvr|ene bonitetne kategorije zemqi{ta, odnosno postoje samo podaci o katastarskim klasama i kulturama, Federalni zavod i nau~no-stru~ne institucije }e na zahtjev naru~ilaca, izvr{iti potrebna istra`ivawa i utvrditi bonitetnu kategoriju.

Federalni ministar }e propisati jedinstvenu metodologiju za razvrstavawe poqoprivrednog zemqi{ta u bonitetne kategorije.

^lan 49.

Federalno ministarstvo daje saglasnost na plan prostornog ure|ewa kantona (u daqwem tekstu: prostorni plan kantona).

Prostorni plan kantona ne mo`e se sprovođiti, ako za wega nije pribavqena saglasnost iz stava 1. ovog ~lana.

Skup{tina kantona daje saglasnost na planove prostornog ure|ewa za mawe prostorne cjeline unutar kantona (podru~je op{tine, posebno podru~je, gradovi, naseqa).

Planovi prostornog ure|ewa iz stava 3. ovog ~lana ne mogu se sprovođiti ukoliko za wih nije pribavqena saglasnost Skup{tine kantona.

Saglasnost iz stava 1. ovog ~lana izdaje se uz prethodno pribavqeni stru~ni nalaz i mi{qewe Federalnog zavoda.

^lan 50.

Poqoprivredno zemqi{te ne mo`e se koristiti u nepoqoprivredne svrhe niti mu se mo`e promijeniti namjena ukoliko nije usagla{ena prostorno- planska dokumentacija Federacije i kantona u skladu sa odredbama Zakona o prostornom planirawu i kori{ }ewu zemqi{ta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Slu`bene novine

Federacije BiH", broj 2/06, 72/07 i 32/08) i ako nije pribavljena poqoprivredna saglasnost na osnovu ovog Zakona.

Urbanisti~ku saglasnost izdaje organ nadle`an za poslove prostornog urelewa nakon pribavqene poqoprivredne saglasnosti po slu`benoj du`nosti.

Uz zahtjev za izdavawe poqoprivredne saglasnosti na promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta investitor dostavqa: izvod iz prostornog plana za to podru~je, kopiju katastarskog plana parcela koje ~ini gralevinsku parcelu, zemqi{no-kwi`ni izvadak i posjedovni list (dokaz o vlasni{tvu), zapisnik poqoprivrednog inspektora o postoje}em stawu u pogledu na~ina kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta za koje se tra`i saglasnost, dokaz o pla}enju administrativnoj taksi i projekat rekultivacije, ako se promjena namjene vr{i na odreleno vrijeme.

Poqoprivredna saglasnost je upravni akt, izdaje se na zahtjev stranke i donosi se u formi rje{ewa, nakon dostavqawa dokaza o uplati naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta, najkasnije u roku od 30 dana od dana podno{ewa zahtjeva.

Ukoliko se radi o privremenoj promjeni namjene poqoprivrednog zemqi{ta, poqoprivrednom saglasno{ }u utvr|uje se rok do kada se predmetno zemqi{te mora vratiti poqoprivrednoj proizvodwi.

Za kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta za izgradwu ribwaka, staklenika i drugih objekata prvog stepena poqoprivredne proizvodwe potrebno je pribaviti poqoprivrednu saglasnost iz stava 4. ovog ~lana.

Primjerak poqoprivredne saglasnosti dostavqa se Federalnom ministarstvu zbog uvo|ewa u sistem evidencije i pra}ewa stawa poqoprivrednog zemqi{ta.

^lan 51.

Ako fizi~ko ili pravno lice promijeni namjenu poqoprivrednog zemqi{ta na osnovu propisane dozvole ili drugog upravnog akta, ili ako promijeni namjenu u suprotnosti sa propisima, tako da zemqi{te ne koristi za poqoprivrednu proizvodwu, pla}a naknadu zbog promjene namjene poqoprivrednog zemqi{ta.

Naknada iz stava 1. ovog ~lana pla}a se za cijelu gralevinsku parcelu, koja je prema propisanoj dozvoli odrelena za gradwu objekta.

Visina naknade za privremenu promjenu namjene obradivog poqoprivrednog zemqi{ta pla}a se godi{we i ne mo`e biti mawa od 5% tr`i{ne vrijednosti tog zemqi{ta na dan podno{ewa zahtjeva.

Visina naknade za trajnu promjenu pla}a se jednokratno i ne mo`e biti mawa od 20% tr`i{ne vrijednosti obradivog poqoprivrednog zemqi{ta na dan podno{ewa zahtjeva, a za individualnu stambenu izgradwu 5% tr`i{ne vrijednosti.

Visina naknade za trajnu promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta ne mo`e biti mawa od stotrukog katastarskog prihoda utvr|enog za to zemqi{te.

Visina naknade za privremenu promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta ne mo`e biti mawa od desetotrukog katastarskog prihoda utvr|enog za to zemqi{te.

Pla}awe naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta gradwom, u suprotnosti sa pozitivnim Zakonskim propisima, ne uti~e na legalizaciju objekta.

Tr`i{nu cijenu iz st. 2. i 3. ovog ~lana utvr|uje nadle`na poreska uprava u saradwi sa kantonalnim ministarstvom.

^lan 52.

Pravna i fizi~ka lica koja trajno ili privremeno mijewaju namjenu poqoprivrednog zemqi{ta u nepoqoprivredne svrhe pla}aju naknadu, osim u slu~ajevima iz ~lana 53. ovog Zakona.

Naknada se plaća za svaku promjenu namjene poqoprivrednog zemljišta, bez obzira na to što je ona utvrđena općim interesom i prostorno-planskom dokumentacijom.

Organi mjerodavni za izdavanje odobrenja za gradnju objekata ili izvođenje radova ne mogu izdati dozvolu dok stranka (korisnik, investitor) ne priloži poqoprivrednu saglasnost za promjenu namjene poqoprivrednog zemljišta u nepoqoprivredne svrhe.

Naknada za korištenje poqoprivrednog zemljišta kome se privremeno mijenja namjena plaća se za svaku godinu i to: prvi put u postupku izdavanja poqoprivredne saglasnosti, a za ostale godine do 31. januara tekuće godine u kojoj se zemljište koristi, sve dok se zemljište ne privede kulturi prema uslovima utvrđenim u urbanističkoj saglasnosti, dozvolu za građenje i odobrenom projektu.

Poqoprivredno zemljište ne može se posredstvom koristiti u nepoqoprivredne svrhe dok se ne izvrši uplata naknade iz stava 1. ovog člana.

Član 53.

Naknada se ne plaća kada se izdaje poqoprivredna saglasnost za promjenu namjene poqoprivrednog zemljišta u nepoqoprivredne svrhe za:

1. izgradnju, adaptaciju i rekonstrukciju stambenih i pomoćnih objekata poqoprivrednog gazdinstva;
2. izgradnju objekata koji služe za odbranu od poplava, za odvodnju i navodnjavanje poqoprivrednog zemljišta, za uređenje bujica i zaštita poqoprivrednog zemljišta od erozije;
3. izgradnju objekata namijenjenih isključivo za proizvodnju proizvoda biogeno proizvodne, stočarstva i ribarstva te proizvoda prvog stepena njihove prerade;
4. počinjanje poqoprivrednog zemljišta pod nagibom i zemljišta male proizvodne sposobnosti, kad je obavezu počinjanja tih površina propisalo svojom odlukom kantonalno ministarstvo ili općinski organ, odnosno kad počinjanje takvih zemljišta zatraži vlasnik;
5. proširenje pristupnih općinskih puteva u funkciji poqoprivredne proizvodnje;
6. izgradnja poqopozastitnih pojaseva.

Član 54.

Naplata naknada po osnovu promjene namjene poqoprivrednog zemljišta u nepoqoprivredne svrhe posebna je vrsta prihoda buxeta kantona i vodi se na posebnom račun, a može se koristiti samo u određene svrhe:

1. izradu osnova, programa i projekata zaštite, korištenja i uređenja poqoprivrednog zemljišta;
2. sprovođenje mjera zaštite, korištenja i uređenja poqoprivrednog zemljišta i inundaciona područja;
3. uspostavljanje informacionog sistema za zemljište;
4. zemljišni monitoring;
5. izrada karte upotrebne vrijednosti zemljišta;
6. izradu Projekta višenamjenskog vrednovanja;
7. realizaciju poslova utvrđenih Strategijom i Programom gazdovanja;
8. za dekontaminaciju zemljišta i podizanje zaštitnih pojaseva u neposrednoj blizini putnih komunikacija.

^lan 55.

Pored pla}awa naknade iz ~lana 51. ovog Zakona, investitor je du`an prije po~etka izvo}ewa radova na poqoprivrednom zemqi{tu skinuti i deponisati plodni i potencijalno plodni sloj tla za potrebe ure}ewa zemqi{ta.

Obaveza op{tinskog organa je da odredi lokaciju za ~uvawe izdvojenog plodnog sloja tla, koji je skinut kod izgradwe industrijskih i drugih objekata, te ga koristi u skladu sa projektom ure}ewa zemqi{ta i po odobrewu kantonalnog ministarstva za osposobqavawe mawe plodnog i neplodnog zemqi{ta za poqoprivrednu proizvodwu.

^lan 56.

Poqoprivredno zemqi{te koje je privremeno promijenilo namjenu, odnosno kori{ }eno za druge svrhe, koje nemaju trajni karakter, privodi se prvobitnoj namjeni ili osposobqava za poqoprivrednu proizvodwu prema projektu rekultivacije.

Investitor, odnosno korisnik poqoprivrednog zemqi{ta iz stava 1. ovog ~lana je du`an, prije po~etka kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta kantonalnom ministarstvu prilo`iti ovjeren projekat rekultivacije.

^lan 57.

Korisnik ili investitor du`an je radi obezbje}ewa rekultivacije poqoprivrednog zemqi{ta uplatiti na ra~un koji odredi kantonalno ministarstvo iznos od najmawe 30% potrebnih sredstava za rekultivaciju zemqi{ta i to prije nego korisnik stupi u privremeni posjed dodijeqenog mu zemqi{ta, a preostali dio u roku od godinu dana od dana uvo}ewa u posjed.

Sredstva iz stava 1. ovog ~lana mogu se koristiti iskqu~ivo za rekultivaciju zemqi{ta.

Ukoliko se eksploatacijom industrijskih i ostalih mineralnih materija naru{i vodni re`im, odnosno do}e do procesa plavqewa, kao i zadr`avawa vode, korisnik industrijskih i ostalih mineralnih materija du`an je izvr{iti hidrotehni~ke radove kojima }e se uspostaviti prvobitan vodni re`im u tlu.

Po zavr{enoj eksploataciji industrijskih i ostalih mineralnih materija kantonalno ministarstvo du`no je u roku od 60 dana raspisati javni konkurs i odabrati organizaciju koja }e izvr{iti rekultivaciju poqoprivrednog zemqi{ta u skladu sa prilo`enim projektom rekultivacije.

Uputstvo o obaveznoj jedinstvenoj metodologiji za izradu projekata rekultivacije donosi federalni ministar.

2. Kori{ }ewe pa{waka

^lan 58.

Pa{wakom se smatra zemqi{te obraslo prirodnom travnom vegetacijom i koristi se za izgon, ispa{u i odmarawe stoke.

Pa{wakom, u smislu ovog Zakona, smatra se i zemqi{te koje slu`i za izgon, ispa{u i odmarawe stoke, a koje se nalazi na poqoprivrednom ili {umskom kompleksu.

^lan 59.

Pa{wacima u vlasni{tvu dr`ave, a na podru~ju Federacije, upravqaju kantoni.

Pa{wake u vlasni{tvu fizi~kih lica koriste wihovi vlasnici u skladu sa odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu wega.

Korisnici pa{waka iz stava 1. ovog ~lana ne mogu pa{wake davati u podzakup.

Dozvolom za ispa{u prenosi se pravo za ispa{u od vlasnika na korisnika ili na korisnike na odre|eni vremenski period, uz nadoknadu, na na~in propisan u ~lanu 62. st. 2. i 64. ovog Zakona.

^lan 60.

Pa{waci se ne mogu koristiti u druge svrhe, osim u slu~ajevima odre|enim ovim Zakonom.

Izuzetno, pa{wak se mo`e privesti drugoj kulturi ako se time posti`e racionalnije i ekonomi~nije kori{ }ewe zemqi{ta, ako promjena ne}e dovesti do erozije i ispirawa zemqi{ta i ako se time ne smeta normalno kori{ }ewe drugih pa{waka.

Privo|ewe pa{waka drugoj kulturi vr{i se na osnovu ekonomsko-tehni~ke dokumentacije izra|ene od nau~no-stru~ne institucije, uz pribavqenu saglasnosti kantonalnog ministarstva.

^lan 61.

Granice pa{waka iz stava 1. ~lana 59. ovog Zakona utvr|uje kanton na ~ijem podru~ju se ti pa{waci nalaze.

Kantonalno ministarstvo du`no je voditi katastar pa{waka.

^lan 62.

Kantonalno ministarstvo donosi Program kori{ }ewa pa{waka za svaku kalendarsku godinu.

Programom iz stava 1. ovog ~lana propisuje se na~in kori{ }ewa privatnih i dr`avnih pa{waka na osnovu proizvodne sposobnosti pa{waka, kapaciteta kori{ }ewa za pojedine vrste stoke, na bazi broja grla stoke koja mogu da pasu na tom zemqi{tu, prinosa, upotrebe vode za napajawe stoke i mjera za unapre|ewe proizvodwe.

Vlasnik i korisnik pa{waka ima pravo i obavezu da: vr{i izgon stoke za ispa{u i racionalno koristi pa{wak, koristi mjesta za napajawe stoke i omogu}i i drugima da napajaju stoku, ostvari stvarnu slu`nost na tu|em zemqi{tu, ali i omogu}i drugim korisnicima prelaz, pristup i dopremu stoke na svojim pa{wacima, stalno vr{i melioraciju i odr`avawe u ciqu poboq{awa i pove}awa kapaciteta pa{waka i preduzima za{titne mjere za pa{wake od pretjeranog i nenamjenskog kori{ }ewa.

Korisnici ~ija se stoka napasa na pa{wacima du`ni su se pridr`avati na~ina i vremena ispa{e stoke koje je vlasnik utvrdio.

Kod utvr|ivawa uslova za na~ine kori{ }ewa pa{waka iz stava 1. ovog ~lana moraju se obezbijediti za{tita i ure|ewe pa{waka, kao i opravdani interesi korisnika pa{waka, odnosno pravo prvenstva koji imaju drugi korisnici pa{waka.

^lan 63.

Pravo prvenstva ispa{e stoke na pa{wacima iz stava 1. ~lana 59. ovog Zakona, pod jednakim uslovima, imaju fizi~ka lica koja su ranije koristila pa{wak.

Lica koja imaju prebivali{te u brdsko-planinskim podru~jima, a bave se poqoprivrednom djelatno{ }u kao osnovnom djelatno{ }u, imaju pravo prvenstva za kori{ }ewe pa{waka.

^lan 64.

Visinu naknade za upotrebu pa{waka iz stava 1. ~lana 59. ovog Zakona (pa{arina), utvr|uje kantonalno ministarstvo na po~etku svake godine.

Visina naknade iz stava 1. ovog ~lana utvr|uje se na osnovu povr{ine zemqi{ta, kapaciteta kori{ }ewa za pojedine vrste stoke, na bazi broja grla stoke koja mogu da pasu na tom zemqi{tu, prinosa, upotrebe vode za napajawe stoke i mjera za unapre|ewe proizvodwe.

Naknada za upotrebu pa{waka upla}uje se na ra~un kantona.

Sredstva iz stava 2. ovog ~lana mogu se koristiti samo za unapre|ewe pa{waka.

^lan 65.

Na pa{wacima koji se nalaze iznad prirodne gorwe granice {umske vegetacije ili su nastali potiskivawem {uma u wenim gorwim dijelovima, kanton odre|uje rokove po~etka i zavr{etka ispa{e.

Zabrawena je ispa{a stoke prije, odnosno poslije odre|enih rokova ispa{e iz stava 1. ovog ~lana.

^lan 66.

Korisnici pa{waka iz stava 1. ~lana 59. ovog Zakona koji ne koriste pa{wak du`e od jedne godine ili ga ne koriste na na~in propisan programom iz ~lana 62. stav 1. ovog Zakona, du`ni su obavijestiti kantonalno ministarstvo do 31. marta, a kantonalno ministarstvo je du`no postupiti na na~in propisan u ~lanu 43. stav 1. ovog Zakona.

3. Zabrawana nomadske ispa{e stoke

^lan 67.

Pod nomadskom ispa{om, u smislu ovog Zakona, smatra se ispa{a stoke gowewem preko poqoprivrednog zemqi{ta, ispa{a stoke na poqoprivrednom zemqi{tu izvan mjesta prebivali{ta, odnosno sjedi{ta dr`alaca stoke, ako ovim Zakonom nije druga~ije odre|eno.

Radi za{tite poqoprivrednih kultura i radi spre~avawa pojave i {irewa zaraznih bolesti `ivotiwa, te radi za{tite zdravqa qudi od zoonoza koje se sa stoke mogu prenijeti na qude, zabrawuje se nomadska ispa{a stoke na poqoprivrednom zemqi{tu.

Ne smatra se nomadskom ispa{om stoke uobi~ajena ispa{a stoke na pa{wacima iz stava 1. ~lana 59. ovog Zakona i ispa{a stoke na zemqi{tu koje je vlasni{tvo dr`alaca stoke ili je zemqi{te uzeto u zakup, pod uslovom da je obezbjeven transport (doprema i otprema) i veterinarsko uvjerewe.

Ako je ispa{a stoke van mjesta prebivali{ta, stoka se mora transportovati motornim vozilima.

^lan 68.

Dr`alac stoke mora zakqu~iti ugovor sa zakupodavcem zemqi{ta za ispa{u stoke.

Ugovor iz stava 1. ovog ~lana mora sadr`avati podatke o: zemqi{tu (mjesto, katastarska op{tina i ~estice, povr{ina), zakupodavcu i zakupoprimcu zemqi{ta, vremenu za koje je ugovorena ispa{a, o broju stoke koja se mo`e napasati, o veli~ini zemqi{ta i mjestu gdje se to zemqi{te nalazi.

Ugovor iz stava 1. ovog ~lana registruje se kod op{tinskog organa u mjestu ispa{e stoke.

^lan 69.

Vlasnici, zakupoprimci i drugi korisnici poqoprivrednog zemqi{ta moraju dozvoliti pristup na svoja zemqi{ta radnicima poqoprivrednih, geodetskih, geolo{kih, vodoprivrednih i drugih organizacija koje vr{e radove (mjerewe, snimawe, projektowawe, obiqe`avawe) u vezi sa pripremom i izvo|ewem agrarnih operacija i

djelovawem, kao i održavawe melioracijskih objekata i uređaja, ali imaju pravo na nadoknadu prouzrokovane štete.

Vlasnici, zakupoprimalci i drugi korisnici zemljišta imaju Zakonom ustanovljenu služnost prolaza zbog prilaza poljoprivrednim parcelama, u svrhu njihove obrade i ako je prolaz nužan.

Služnost iz stava 2. ovog člana traje sve dok poljski radovi (orawa, sjetva, žetva, berba i dr. poslovi), ne budu završeni.

Općinski organ može ustanoviti stvarnu služnost oticawa vode preko tuđeg zemljišta ako se oticawe ne može riješiti na drugi način.

Sezonsku služnost, procjenu štete i visinu naknade, iz stava 4. ovog člana, određuje općinski organ, dok naknadu štete vrši korisnik sezonske služnosti.

Žalba protiv odluke općinskog organa ne zadržava izvršewe odluke.

Član 70.

U cilju optimalnog korišćenja poljoprivrednog zemljišta, osnovna i dopunska obrada kao i drugi radovi na poljoprivrednom zemljištu vrše se poljoprivrednom mehanizacijom i oruđima koja su izrađena prema propisanim standardima i atestirana od institucije koju ovlasti Federalno ministarstvo.

Federalni ministar propisuje načine i metode atestirawa poljoprivredne mehanizacije.

Član 71.

Na poljoprivrednom zemljištu koje je obuhvaćeno hidromelioracijskim sistemom mogu se u svrhu dovođenja i odvođenja voda uspostaviti služnosti.

O uspostavljanju služnosti riječava gradsko-općinsko vijeće.

Za uspostavljanje služnosti vlasniku opterećenog zemljišta, naknadu plaćaju lica u čijem je korist služnost uspostavljena.

U pogledu utvrđiwawa visine naknade za uspostavljanje služnosti primjenjuju se propisi Zakona o eksproprijaciji.

Protiv odluke gradskog-općinskog vijeća može se pokrenuti upravni spor.

VI. UREĐEWJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Član 72.

Za poboljšawe uslova poljoprivredne proizvodwe, za povećawe plodnosti i proizvodnih sposobnosti poljoprivrednog zemljišta, a u cilju racionalnije i ekonomičnije proizvodwe, sprovode se mjere uređewa zemljišta: komasacija, arondacija, melioracije (izgradwa i održavawe sistema za odvodwu i navodwawawe, poboljšawe kvaliteta poljoprivrednog zemljišta, kultivacija livada i pašwaka, pretvarawe neobrađivog poljoprivrednog zemljišta u obrađivo), protiverozivna zaštita, rekultivacija i dr.

Mjere uređewa zemljišta iz stava 1. ovog člana sprovode se radi grupisawa razbacanih parcela u cilju stvarawa većih parcela, pravilnih geometrijskih oblika, poboljšawa proizvodnih sposobnosti zemljišta pomoću primjene agrotehničkih, agromeliorativnih i hidromeliorativnih mjera, pristupa javnoj infrastrukturi, povećawawa zemljišta slabijeg kvaliteta ili zagađenog zemljišta, uređiwawa imovinsko-pravnih odnosa, premjera i ažurirawa katastra zemljišta.

Mjere iz stava 1. ovog ~lana sprovode se na inicijativu vlasnika zemqi{ta ili korisnika zemqi{ta po ovla{ }ewu vlasnika i po sporazumu meju vlasnicima poqoprivrednih zemqi{ta uz aktivno u~estvovawe relevantnih nau~nih i stru~nih institucija.

Uputstvo o jedinstvenoj metodologiji za izradu projekata-programa urelewa zemqi{ta donosi federalni ministar.

^lan 73.

Zabrawuje se sprovoewe komasacionih, arondacionih i meliorativnih postupaka na podru~jima za koja nisu doneseni planovi prostornog urelewa, urbanisti~ke osnove niti osnove za{tite, kori{ }ewa i urelewa poqoprivrednog zemqi{ta.

Podaci o stvarnim pravima u vezi sa mjerama urelewa, uzimaju se prema stawu u zemqi{nom i katastarskom registru, ili prema fakti~kom stawu, ako se posjedovno stawe ne sla`e sa zemqi{no- kwi`nim stawem i ako nema spora.

Stvarno pravni i posjedovni sporovi u vezi sa ovim su hitni, a do pravosna`nosti sudske odluke u~esnicima se smatraju posjednici-korisnici zemqi{ta.

Mjerama urelewa poqoprivrednog zemqi{ta ureljuju se i imovinsko-pravni odnosi na principima sporazumijevawa, dobrovoqnosti, ravnopravnosti i ekvivalentosti u skladu sa Zakonom.

1. Komascija

^lan 74.

Urelewe poqoprivrednog zemqi{ta putem komasacije vr{i se u ciqu urelewa zemqi{nih povr{ina i stvarawa ve}ih i pravilnijih zemqi{nih parcela, a wihovim grupisawem i grupisawem zemqi{nih posjeda omogu}i efikasnija obrada i iskori{ }avawe zemqi{ta i izvolewe drugih radova na urelewu zemqi{ta, na osnovu programa komasacije za koji Federalno ministarstvo daje saglasnost.

^lan 75.

Program komasacije donosi op{tinsko vije}e ili kantonalna skup{tina na vlastitu inicijativu, na inicijativu vlasnika poqoprivrednog zemqi{ta koji imaju u vlasni{tvu vi{e od 80% povr{ine zemqi{ta.

Postupak i nadle`nosti za sprovoewe komasacije ureleni su posebnim Zakonom o komasaciji.

^lan 76.

Poslovi komasacije su od op{teg interesa.

Op{ti interes iz stava 1. ovog ~lana utvrjuje se u skladu sa Zakonom o komasaciji i odlukom op{tinskog vije}a ili kantonalne skup{tine donesene na osnovu Zakona.

^lan 77.

Odluka o odobrawawu komasacije se javno objavquje, a pravosna`na odluka upisuje se u zemqi{ni i katastarski registar.

2. Arondacija

^lan 78.

Arondacija (zaokru`ivawe) poqoprivrednog zemqi{ta vr{i se u svrhu racionalnijeg kori{ }ewa zemqi{ta, mehanizacije poqoprivrednih radova, izvolewa melioracionih i protiverozivnih radova, omogu}avawa izgradwe

ekonomskih dvorišta, podizanje dugogodišnih nasada i primjene savremenih agrotehničkih mjera pri obradi zemljišta.

Arondacija poqoprivrednog zemljišta može se izvesti u korist vlasnika poqoprivrednog zemljišta, ako se zemljište, koje se na ovim osnovama pripojiti, iz razloga zaokruženja rascjepkih parcela i njihovog pravilnog uređenja, upotrebjavati za poqoprivrednu proizvodnju.

Arondacija se može izvesti i u korist zajednice na osnovu ugovora, ako se radi o zajedničkim parcelama, zajedničkoj obnovi ili podizanju višegodišnjih nasada, ili ako se radi o zajedničkoj obradi ili obezbjeđenju zemljišta za zajedničke potrebe nasele.

Član 79.

Vlasnik poqoprivrednog zemljišta podnosi zahtjev (prijedlog) za arondaciju kantonalnom ministarstvu.

O prijedlogu za arondaciju odlučuje kantonalno ministarstvo u upravnom postupku, koje svojim rješenjem odlučuje o svim pitanjima arondacije.

Vlasnici poqoprivrednog zemljišta mogu podnijeti zahtjev za arondaciju ako:

- a) imaju dokaz o ispunjenosti uslova iz člana 78. st. 1. i 2. ovog Zakona;
- b) imaju podatke o zemljištu koje se arondira i podatke o arondacionoj ponudi zamjenskog zemljišta, uz mišljenje stručno-savjetodavne službe o opravdanosti namjeravane arondacije;
- c) na zaokruženom području imaju usitvena zemljišta ili ako se tuje zemljište nalazi na zručenom zemljišnom kompleksu;
- d) nude vlasniku za zemljište koje bi pripojili, drugo odgovarajuće zemljište iste katastarske kulture, klase, veličine i vrijednosti;
- e) dokažu da raspoložuju u mogućnostima i sredstvima za ostvarenje namjena za koje predlažu arondaciju;
- f) dostave izjavu da dobrovoljna međusobna razmjena zemljišta nije postignuta;
- g) dostave popis usitvenih parcela, popis zemljišta koje se pripaja;
- h) imaju dokaz o postignutim dogovorom o naknadama za zgrade;
- i) imaju rješenje opštine ili kantona o utvrđivanju opšteg interesa za arondaciju.

Troškove postupka arondacije snosi titular arondacionog prava.

Član 80.

Nakon pravosnažnosti odluke o arondaciji zemljište koje se arondira predaje se u posjed titularu arondacionog prava, a zamjensko zemljište ranijem vlasniku arondiranog zemljišta ili novčana naknada u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji, ako se dotadašnji vlasnik slaže sa takvom naknadom.

Prethodni vlasnik može zahtijevati poništenje odluke o arondaciji ako se arondirano zemljište ne može uređivati ili koristiti tokom jedne godine od pravosnažnosti odluke i ako se uređuje zemljište ne okončano u toku pet godina od početka uređivanja.

Subjektivni rok za traženje poništenja odluke je tri mjeseca od saznanja za razlog poništenja, odnosno objektivni rok je jedna godina nakon isteka rokova zbog kojih se može tražiti poništenje odluke.

^lan 81.

Okrupwivawe zemqi{nog posjeda radi wegovoga racionalnijeg kori{ }ewa mo`e se vr{iti dobrovoqnim grupisawem zemqi{ta, putem dobrovoqnog udru`ivawa farmera u tzv. funkcionalnu, radnu ili proizvodnu tablu.

Grupisawe zemqi{ta iz stava 1. ovog ~lana mo`e se vr{iti na podru~ju cijele katastarske op{tine ili dijela katastarske op{tine.

Op{tinsko vije)e donosi odluku o pokretawu postupka za dobrovoqno grupisawe zemqi{nog posjeda, na prijedlog najmawe deset vlasnika zemqi{ta ili ako se utvrdi da za to postoje opravdani razlozi.

3. Ure|ewe zemqi{ta

^lan 82.

Pod agrotehni~kim mjerama smatraju se: kr~ewe, ~i{ }ewe, ravnawe i nivelirawe terena, osnovna i dopunska obrada, wega i za{tita usjeva, spre~avawe erozije, spre~avawe zakorovqenosti, pru`awe usluga poqoprivrednim ma{inama i oru|ima, ~i{ }ewe kanala, zabrana, odnosno obaveza uzgoja pojedinih vrsta biqa na odre|enom podru~ju, mjere za za{titu od poqskih {teta, kori{ }ewe i uni{tavawe biqnih otpadaka, odr`avawe `ivica i me|a, odr`avawe poqskih puteva, spre~avawe zasjewivawa susjednih ~estica, sadwa i odr`avawe vjetroza{titnih pojaseva i dr.

Agrotehni~kim mjerama u svrhu za{tite poqoprivrednog zemqi{ta od erozije podrazumijevaju se: ograni~ewe ili potpuna zabrana sje~e vo}aka i drugog drve}a, osim sje~e iz agrotehni~kih razloga, ograni~avawe iskori{ }avawa pa{waka propisivawem vrsta i broja stoke, te vremena i na~ina ispa{e, zabrana preoravawa livada, pa{waka i neobra|enih povr{ina na strmim zemqi{tima i wihovo pretvarawe u oranice sa jednogodi{wim kulturama, zabrana skidawa humusnog, odnosno orani~nog sloja sa obradivog poqoprivrednog zemqi{ta, odre|ivawe obaveznog zatravwivawa strmog zemqi{ta, zabrana proizvodwe jednogodi{wih kultura, odnosno obaveza sadwe dugogodi{wih nasada i vi{egodi{wih kultura na strmim zemqi{tima.

Vlasnici i korisnici poqoprivrednog zemqi{ta du`ni su sprovoditi propisane agrotehni~ke mjere iz st. 1. i 2. ovog ~lana, te odr`avati dugogodi{we nasade i vi{egodi{we kulture podignute radi za{tite od erozije na tom zemqi{tu.

Gradsko-op{tinsko vije)e du`no je propisati potrebne agrotehni~ke mjere za{tite i kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta u slu~ajevima u kojima bi propu{tawe tih mjera nanijelo {tetu, onemogu}ilo ili smawilo poqoprivrednu proizvodwu.

^lan 83.

Mjere ure|ewa poqoprivrednog zemqi{ta sprovode se u ciqu tehni~kog ure|ewa, poboq{awa proizvodnih osobina, regulisawa vodnog re`ima tla te spre~avawa o{te}ewa i sanirawa degradacije i zaga|ewa zemqi{ta, prouzrokovanog prirodnim pojavama ili ekonomskim i dru{tvenim aktivnostima, a na osnovu programa ure|ewa zemqi{ta.

^lan 84.

Vlasnici, odnosno korisnici zemqi{ta dostavqaju Federalnom ministarstvu program ure|ewa zemqi{ta, koje }e nakon {to utvrdi da su ispuweni uslovi iz ovog Zakona obavijestiti op{tinu, odnosno kanton i izdati rje{ewe o odobrawu programa.

^lan 85.

Odvodwa obuhvata mjere, objekte i ure|aje za regulisawe i o~uvawe vodnog re`ima tla, odvodwom povr{inskih i podzemnih voda.

Sistem za odvodnju je sastavljen od uređaja za odvodnju (stanice, pumpe, objekti i dr.), kanala za otklone vode, odvodne mreže (primarna, sekundarna i tercijarna) i drenaže.

Navodnjavanje obuhvata mjere, objekte i uređaje za obezbjeđivanje snabdijevanja vodom, wenu distribuciju i upotrebu sa namjenom da se obezbijedi biokama optimalna vlaga u zemlji.

Sistem za navodnjavanje je sastavljen od kanala za dotok vode, dovodne mreže (primarna, sekundarna i tercijarna) i opreme za navodnjavanje (pumpe, bunari, objekti, hidranti i dr.).

Sistemi za odvodnju i navodnjavanje dijele se na velike i male sisteme, oni koji su namijenjeni većem broju korisnika za zajedničku upotrebu prema rasporedu za navodnjavanje i koji su namijenjeni za jednog ili više korisnika koji upotrebljavaju sistem za navodnjavanje nezavisno jedan od drugoga.

^lan 86.

Poqoprivredno zemljište koje je pod uticajem podzemnih i površinskih voda, odnosno ima neregulisan vodni režim tla, potrebno je urediti sistemom mjera za odvodnju i mjera za štite od uticaja površinskih voda i poplava.

Odvodnja i zaštita od uticaja površinskih voda i poplava sprovodi se na osnovu projekta koji se izrađuje za određeno meliorativno područje.

Federalni ministar je propisati uputstvo o jedinstvenoj metodologiji za izradu projekta za odvodnju i mjere za štite od uticaja površinskih voda i poplava.

^lan 87.

Održavanje sistema za odvodnju i navodnjavanje obezbjeđuju vlasnici, odnosno korisnici poqoprivrednog zemljišta.

Ako se izgradi sistema za odvodnju, odnosno navodnjavanje ne može riješiti na boji ili racionalniji način, može se ustanoviti pravo sluznosti odvodnje, odnosno dovođenja vode preko drugog zemljišta.

^lan 88.

Vlasnici zemljišta u područjima za melioracije na zemljištu, obavezni su staviti svoje zemljište za aktivnosti melioracije, zadržavajući pravo vlasništva na zemljištu, uz pravo na naknadu za eventualno prišwenu štetu.

Melioracioni sistemi i uređaji upisuju se u katastar melioracionih objekata i uređaja, koji vode kantonalna ministarstva i koji je povezan sa bazom podataka zemljišnog katastra.

Detalnije propise o uvođenju, izvođenju, upravljanju, funkcionisanju i održavanju melioracijskih sistema donijele federalni ministar.

Federalni ministar donosi propis o obrašunavanju i plašanju naknade za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje.

^lan 89.

Poqoprivredno zemljište na području na kome je izgrađen sistem za navodnjavanje koristi se prema godišwem programu koji donosi pravno lice koje upravlja sistemom za navodnjavanje, a koji sadrži: površinu zemljišta koje se može navodnjavati, dinamiku navodnjavanja pojedinih kultura, dušinu trajanja navodnjavanja i kolišinu vode za navodnjavanje.

Godišwi program korišwewa sistema za navodnjavanje donosi se uz saglasnost kantonalnog ministarstva.

Pravno lice koja upravlja sistemom za navodnjavanje du`no je obavijestiti korisnika poqoprivrednog zemlji{ta u sistemu za navodnjavanje o godi{wem programu kori{ }ewa sistema.

^lan 90.

Korisnik poqoprivrednog zemlji{ta u sistemu za navodnjavanje du`an je koristiti sistem za navodnjavanje u skladu sa programom iz ~lana 89. ovog Zakona.

Pravno lice koje upravlja sistemom za navodnjavanje du`no je redovno odr`avati sistem za navodnjavanje (odr`avawe pumpi, uni{tavawe korova, uklawawe nanosa muqa, odr`avawe cjevovoda i dr.), kao i obezbijediti redovnu kontrolu kvaliteta vode na sadr`aj opasnih i {tetnih materija i da o tome vodi evidenciju.

^lan 91.

Me|usobni odnosi pravnih lica koja upravljaju sistemom za navodnjavanje i korisnika sistema ure|uju se ugovorom o kori{ }ewu, odr`avawu i obezbje|ewu funkcionisawa tog sistema, kao i utvr|ivawa naknade za kori{ }ewe vode iz sistema.

^lan 92.

Kultivacija pa{waka obuhvata skup mjera za pobol{awe kvaliteta trave za ispa{u stoke i proizvodwe sijena u planinskim podru~jima, a sprovodi se na osnovu projekta koji sadr`i iste elemente kao i projekat rekultivacije iz ~lana 94. ovog Zakona.

Projekat iz prethodnog stava mora sadr`avati odgovor na pitawa unutra{we odvodwe u melioracionim podru~jima, odbrambenih nasipa, odvodnih kanala i crpnih stanica.

^lan 93.

Pobol{awe kvalitete poqoprivrednog zemlji{ta obuhvata mjere kojima se vr{i pobol{awe fizi~kih, hemijskih i biolo{kih osobina zemlji{ta (hidromelioracije, popravka teksturnog sastava tla, popravka reakcije tla, meliorativno gnojewe i druge mjere).

Pobol{awe kvaliteta obradivog zemlji{ta i pretvarawa neobradivog u obradivo izvodi se na osnovu projekta koji sadr`i: op{te karakteristike podru~ja (klimatske, pedolo{ke, hidrografske), stawe poqoprivredne proizvodwe, dokumentaciju o vlasnicima i korisnicima poqoprivrednog zemlji{ta (prepisi listova nepokretnosti, odnosno posjedovnih listova ili zemlji{no-kwi`nih izvadaka, kopija katastarskog plana), projektno rje{ewe za pobol{awe kvaliteta obradivog poqoprivrednog zemlji{ta (tehni~ko ure|ewe terena, hidrotehni~ki radovi, agrotehni~ki radovi), rokovi izvo|ewa pojedinih faza radova, premjer i predra~un radova.

Projekat pobol{awa kvaliteta obradivog i pretvarawa neobradivog u obradivo poqoprivredno zemlji{te mogu izra|ivati registrovana pravna lica iz oblasti poqoprivrede.

4. Rekultivacija

^lan 94.

Rekultivacija poqoprivrednog zemlji{ta koje je kori{ }eno za eksploataciju mineralnih materija i drugih materija, a koja nema trajni karakter, privodi se odgovaraju}oj namjeni, odnosno osposobqava se za poqoprivrednu proizvodwu prema projektu rekultivacije poqoprivrednog zemlji{ta koji izra|uju registrovane nau~ne i stru~ne institucije.

Projekat rekultivacije poqoprivrednog zemlji{ta sadr`i op{te karakteristike podru~ja za eksploataciju mineralnih materija (klimatske, pedolo{ke i hidrografske) i stawe poqoprivredne proizvodwe, dokumentaciju o vlasnicima, odnosno korisnicima poqoprivrednog zemlji{ta sa prepisom listova nepokretnosti, posjedovnih listova, ili zemlji{no-kwi`nih izvadaka, kopija katastarskog plana, projektno rje{ewe tehni~ke rekultivacije (postupak skidawa, ~uvawa i vra}awa humusnog sloja, dinamiku vra}awa zemlji{ta poqoprivrednoj proizvodwi, tehni~ko

ure|ewe terena, agrotehni~ki radovi, hidrotehni~ki radovi kojima se uspostavqa prvobitni vodni re`im u zemqi{tu i dr.), projektno rje{ewe biolo{ke rekultivacije (priprema zemqi{ta za poqoprivrednu proizvodwu, namjena poqoprivrednog zemqi{ta, postupak i rok ispitivawa opasnih i {tetnih materija u rekultivisanom zemqi{tu), rokove izvo|ewa pojedinih faza rekultivacije, predmjer i predra~un radova-finansijski dio i grafi~ke i numeri~ke priloge.

Saglasnost na projekat rekultivacije daje kantonalno ministarstvo.

^lan 95.

Sanirawe i rekultivacija postoje}ih jalovi{ta, industrijskih odlagali{ta i deponija, divqih deponija i drugih eksploatacijskih povr{ina odvija se u tri faze:

- a) faza 1. registracija jalovi{ta, industrijskih odlagali{ta i deponija, divqih deponija i drugih eksploatacijskih povr{ina, opis stawa, odgovornost, ko ih mora rekultivisati i platiti (preliminarna studija);
- b) faza 2. akcioni plan sanacije i rekultivacije (studija izvodqivosti);
- c) faza 3. pra}ewe i izvje{tavawe o implementaciji.

Rok za izvr{ewe sve tri faze je jedna godina, ra~unaju}i od dana stupawa na snagu ovog Zakona, a za wih se zadu`uju kantonalna ministarstva.

^lan 96.

Ako korisnik po zavr{enoj eksploataciji industrijskih i ostalih mineralnih materija ne izvr{i rekultivaciju poqoprivrednog zemqi{ta, kantonalno ministarstvo anga`ova}e drugu organizaciju koja }e izvr{iti rekultivaciju zemqi{ta na teret sredstava korisnika poqoprivrednog zemqi{ta za privremene namjene.

^lan 97.

Vlasnici, zakupoprimci i drugi korisnici poqoprivrednog zemqi{ta na podru~ju na kojem se ostvaruje ure|ewe moraju dozvoliti pristup na svoja zemqi{ta radnicima poqoprivrednih, geodetskih, vodoprivrednih i drugih organizacija koje obavqaju radove (mjerewe, snimawe, projektovawe, obiqe`avawe) u vezi sa pripremom i izvo|ewem agrarnih operacija i djelovawem, kao i odr`avawe melioracijskih objekata i ure|aja, ali imaju pravo na nadoknadu {tete prouzrokovane navedenim radwama.

Korisnici zemqi{ta imaju Zakonom ustanovqenu slu`nost prolaza zbog prilaza poqoprivrednim parcelama koji im se ne mo`e ograni~iti.

Pravo slu`nosti tu|eg zemqi{ta imaju lica koja se bave: p~elarstvom, sakupqawem plodova samoniklog biqa, gqiva, zelenila, lovom i dr.

Slu`nost iz stava 2. ovog ~lana traje dok poqski radovi (orawe, sjetva, `etva, berba i dr. poslovi) ne budu zavr{eni.

Op{tinski organ mo`e ustanoviti stvarnu slu`nost oticawa vode preko tu|eg zemqi{ta, ako se oticawe ne mo`e rije{iti na drugi na~in.

Sezonsku slu`nost, procjenu {tete i visinu naknade odre|uje op{tinski organ na osnovu propisa o izvla{ }ewu, dok naknadu {tete vr{i korisnik sezonske slu`nosti.

@alba protiv odluke op{tinskog organa ne zadr`ava izvr{ewe odluke.

VII. RASPOLAGAWE POQOPRIVREDNIM ZEMQI[TEM

^lan 98.

Poqoprivrednim zemqi{tem ~iji je vlasnik dr`ava, osim onog koje se vra}a ranijim vlasnicima prema posebnom Zakonu, odnosno koje podlije`e restituciji i predmet je povrata, raspola`e Federacija prema op{tim propisima o raspolagawu nekretninama, ako ovim Zakonom nije druga~ije odre|eno.

Odlukom kojom se odlu~uje o vlasni~kim i drugim stvarnim pravima na poqoprivrednom zemqi{tu u vlasni{tvu dr`ave obavezno se obezbje|uje za{tita i unapre|ewe privredno-ekonomskih, ekolo{kih i drugih interesa dr`ave i weni{h gra|ana.

Odluka iz stava 2. ovog ~lana nije upravni akt.

Akt o promjeni statusa poqoprivrednog zemqi{ta (zakup, koncesija i zamjena), mora biti donesen u skladu sa ovim Zakonom i drugim prate}im propisima koji reguli{u ovu oblast.

Akt donesen suprotno utvr|enoj proceduri iz stava 2. ovog ~lana, smatra se ni{tavnim.

^lan 99.

Poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave je u pravnom prometu, ali se ne mo`e prodati.

Poqoprivredno zemqi{te mo`e se staviti u promet u obliku zakupa, koncesije i zamjene, ali isklu~ivo radi zasnivawa primarne poqoprivredne proizvodwe.

Uslov za stavqawe u promet poqoprivrednog zemqi{ta je uspostavqawe katastra i zemqi{nih kwiga, koji }e omogu}iti nesmetan promet nekretnina i dati osnov za uspostavqawe efikasnog tr`i{ta zemqi{tem.

Poqoprivredno zemqi{te u privatnom vlasni{tvu u`iva poseban tretman, ali za wega ne va`e navedene zabrane iz stava 1. ovog ~lana.

Strani dr`avqani ne mogu ste}i vlasni{tvo nad poqoprivrednim zemqi{tem pravnim poslom, ali mogu nasqe|ivawem.

1. Promet

^lan 100.

Promet dr`avnim poqoprivrednim zemqi{tem mo`e se vr{iti samo u svrhu obavqawa poqoprivredne djelatnosti, osim u slu~ajevima propisanim ovim Zakonom.

Poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave mo`e i}i u prodaju samo u izuzetnim slu~ajevima, kada Parlament Federacije Bosne i Hercegovine utvrdi op{ti interes za prodaju dr`avnog zemqi{ta.

^lan 101.

Privatni zemqi{ni posjedi jesu i ostaju u okvirima gra|anske pravne regulative, a mogu biti ste~eni i promijeniti kori{ }ewe na bilo koji na~in utvr|en gra|anskom pravnim regulativom, na osnovu ugovora uskla|enih sa ovim Zakonom.

^lan 102.

Fizi~ko ili pravno lice koje ima namjeru prodati poqoprivredno zemqi{te, od 1. do 4. bonitetne kategorije, mora uru~iti ponudu op{tinskom organu na ~ijem se podru~ju nalazi poqoprivredno zemqi{te.

Ponuda va`i 30 dana i sadr`i podatke o poqoprivrednom zemqi{tu, cijenu i druge uslove prodaje.

Cijena iz stava 2. ovog člana uzima se kao početna cijena na javnom pozivu za prodaju predmetnog zemljišta.

Potencijalni kupac mora dati pismenu izjavu o prihvatanju ponude i o učestvovanju na javnom pozivu prodaje zemljišta koju daje općinskom organu za poqoprivredu.

Općinski organ izlaze ponudu na oglasnoj ploči i objavljuje Javni poziv za prodaju zemljišta te sprovodi postupak prodaje, uvažavajući kriterijume iz člana 103. ovog Zakona, a na traženje vlasnika.

Član 103.

Općinski organ utvrđuje pravo prvenstva kupovine prema sljedećem redoslijedu:

1. suvlasnik;
2. članovi najuće porodice: supružnici, djeca, roditelji, braća i sestre;
3. porodično poqoprivredno gazdinstvo, u istoj katastarskoj općini (član gazdinstva, ako je osposobljen i stručno obrazovan za obavljanje poqoprivredne djelatnosti, kao glavna djelatnost, i njegov je izvor sredstava za život te dohodak za ostale članove, izjava da će zemljište koristiti sami ili uz pomoć drugih lica ili obezbijediti korištenje putem zakupa, što dokazuju predugovorima o zakupu);
4. općina na području na kojem se nalaze nepokretnosti, ako je usmjeriti nekretnine za određene korištenje za primarnu poqoprivrednu proizvodnju;
5. poqoprivrednik, upisan u registru poqoprivrednih proizvođača, čije se zemljište koje on ima u vlasništvu, zakupu ili ga obrađuje na drugom osnovu, graniči sa zemljištima koje se prodaje;
6. poqoprivredna zadruga.

Pod jednakim uslovima prednost ima onaj poqoprivrednik kome je to osnovna djelatnost.

Član 104.

Kantonavno ministarstvo odobrava pravni posao iz člana 103. ovog Zakona, ali odobrenje se ne može dati ako nije poštovan postupak određen Zakonom, nije poštovano načelo prvenstva kupovine, ako prodajna cijena bitno odstupa od prodajne vrijednosti okolnog zemljišta, te ako bi pravnim poslom bila omogućena nenamjenska upotreba zemljišta.

2. Zakup

Član 105.

Poqoprivredno zemljište u vlasništvu države i privatne zemljišne parcele mogu se dati u zakup fizičkim i pravnim licima u svrhu vršenja poqoprivredne proizvodnje, a koja su registrovana za poqoprivrednu djelatnost, zajedno sa objektima koji im pripadaju, opremom i višegodišnjim zasadima.

Za zakupne odnose se prema ovom Zakonu primjenjuju i odredbe Zakona o obaveznim odnosima, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

Poqoprivredno zemljište u vlasništvu države dato u zakup, ne može se dati u podzakup.

Ako su se na poqoprivrednom zemljištu na dan sklapanja ugovora o zakupu nalazili nasadi kojima se za vrijeme trajanja zakupa smanjila vrijednost krivom zakupoprimca, zakupodavcu pripada naknada za umanjenu vrijednost tih zasada.

Ako su zasadi ukloveni, zakupodavcu pripada naknada koja odgovara vrijednosti tih zasada u vrijeme sklapawa ugovora.

^lan 106.

Poqoprivredno zemqi{te u dr`avnom vlasni{tvu, koje se nalazi na podru~ju nerazvijenih op{tina, mo`e se dati u zakup domicilnim fizi~kim i pravnim subjektima ako, izjavom ovjerenom kod nadle`nog suda potvrde kontinuitet poqoprivredne djelatnosti i prebivali{te-sjedi{te, na tom podru~ju za najmawe deset narednih godina.

Pravo prvenstva imaju porodice koje iskqu~ivo ili prete`no ostvaruju prihode iz poqoprivrede, a ne posjeduju dovoqno zemqi{ta koje im obezbje|uje ekonomsku sigurnost.

Zemqi{te koje je napu{teno, ili je vlasnik odsutan du`e od pet godina, ili je vlasnik nepoznat ili se ne mo`e utvrditi vlasni{tvo, gradsko-op{tinsko vije}e mo`e takvo zemqi{te dati u zakup zainteresovanim licima na rok do pet godina, u svrhu obavqawa poqoprivredne proizvodwe.

Sredstva naknade za zakup (zakupnina) iz stava 3. ovog ~lana upla}uju se i vode kao posebna vrsta prihoda u buxetu grada-op{tine.

Ako se vlasnik ne javi u roku od pet godina od dana zasnivawa zakupa, sredstva iz stava 4. ovog ~lana mogu se koristiti samo u svrhe utvrjene ~lanom 54. ovog Zakona.

^lan 107.

Poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave, zavisno od vrste kori{t}ewa zemqi{ta, daje se u zakup na rok do 25 godina za podizawe nasada vo}waka, vinograda i rasadnika, odnosno do deset godina za drugo poqoprivredno iskori{t}avawe.

Pri uzimawu poqoprivrednog zemqi{ta pod zakup utvr|uje se redosljed prava prvenstva na osnovu ~lana 103. ovog Zakona.

Pravo prvenstva ima}e zakupoprимci koji su vlasnici sistema za navodwawawe i odvodwu, vi{egodi{wih zasada, ribwaka, ili grani~e sa poqoprivrednim zemqi{tem u dr`avnom vlasni{tvu koje se daje u zakup, ali pod uslovom da ponudi najvi{u cijenu.

^lan 108.

Odluku o raspisawu javnog poziva za zakup poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave i odluku o izboru najpovoqnije ponude, donosi op{tina uz saglasnost kantonalnog ministarstva na ~ijem se podru~ju zemqi{te nalazi.

Po~etna cijena zakupa ne smije biti mawa od 70% od tr`i{ne cijene zakupa.

Ako se poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave nalazi na podru~ju dva ili vi{e kantona odluku o raspisawu javnog oglawawa i odluku o izboru najpovoqnije ponude donosi kantonalna skup{tina na ~ijem je podru~ju ve}i dio povr{ine poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave.

^lan 109.

Na osnovu odluke o odabiru najpovoqnije ponude na javnom pozivu za zakup poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave kantonalno ministarstvo i podnosilac ponude sklapaju ugovor o zakupu.

Kantonalno ministarstvo du`no je primjerak ugovora o zakupu dostaviti u roku od 15 dana nadle`nom sudu za vo|ewe zemqi{ne kwige, odnosno katastra nekretnina i Federalnom ministarstvu.

Na osnovu sklopljenog ugovora o zakupu, zakupoprimca u posjed poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave, uvodi kantonalno ministarstvo.

^lan 110.

Ugovor o zakupu obavezno sadr`i odredbe koje se odnose na: imena i adrese ugovorenih strana, datum sklapawa ugovora, podatke iz zemqi{ne kwige, odnosno katastra nekretnina, vrijeme trajawa zakupa, visinu, rok i na~in pla}awa zakupnine (ne mo`e biti naturalna), opis i vrijednost objekata, ure|aja i zasada, te na~in wihova odr`avawa, vrijeme amortizacije zasada, neamortizovanu vrijednost pripadaka zemqi{ta, prava i obaveze zakupoprimca i zakupodavca, ciq-namjenu kori{ }ewa zakupqenog zemqi{ta, klauzulu o nasqedivosti zakupa, razloge za otkaz ugovora, razloge za prestanak ugovora i proceduru za rje{avawe sporova.

^lan 111.

Zakupnina se utvr|uje zavisno od namjene kori{ }ewa, lokacije i drugih ekonomskih uslova, u skladu sa kriterijumima koje utvr|uje kantonalno ministarstvo, a ona je posebna vrsta prihoda buxeta kantona.

Sredstva ostvarena po osnovu zakupa poqoprivrednog zemqi{ta mogu se koristiti samo u svrhe utvr|ene ~lanom 54. ovog Zakona.

^lan 112.

Ugovor o zakupu na odre|eno vrijeme prestaje istekom vremena na koje je sklopljen.

Ugovor o zakupu poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave mo`e u svako vrijeme sporazumno prestati.

Ugovor o zakupu prestaje po Zakonu, ako zakupqeno poqoprivredno zemqi{te prestane biti poqoprivredno zbog promjene namjene, ako se zemqi{te koristi suprotno odredbama sklopljenog ugovora ili odredbama ovog Zakona, raskidom, ako se zemqi{te ne koristi na propisan na~in i pa`wom dobrog doma}ina ili ako se koristi suprotno ugovoru i daje u podzakup.

U slu~aju iz stava 3. ovog ~lana zakupoprimac je du`an u roku od {est mjeseci od dana prestanka ugovora o zakupu predati u posjed zemqi{te vlasniku.

^lan 113.

Zakupodavac }e otkazati ugovor o zakupu u slu~aju ako zakupoprimac ne plati zakupninu, ne koristi poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave na na~in propisan u ~lanu 37. ovog Zakona, obra|uje poqoprivredno zemqi{te suprotno odredbama sklopljenog ugovora, daje zakupqeno poqoprivredno zemqi{te u podzakup, suprotno odobrewu zakupodavca izvr{i investicione radove na poqoprivrednom zemqi{tu koji prelaze granice uobi~ajenog raspolagawa ili promijeni vrstu kori{ }ewa poqoprivrednog zemqi{ta, vr{i aktivnosti suprotno Zakonskim propisima o za{titi prirode ili radwe koje imaju negativan uticaj na bogatstvo ili stawe prirodnog podru~ja, te ako na bilo koji na~in ugro`ava opstanak prirodnih vrijednosti.

^lan 114.

Zakupoprimac nema pravo na povrat neamortizovane vrijednosti trajnih zasada na poqoprivrednom zemqi{tu u vlasni{tvu dr`ave, ako zakupni odnos prestaje na wegov zahtjev ili wegovom krivicom.

^lan 115.

Po prestanku ugovora o zakupu poqoprivrednog zemqi{ta zakupoprimac }e u roku od {est mjeseci uzeti one dijelove opreme i gra|evine koje je on podigao, tra`iti naknadu stvarne vrijednosti opreme koja }e se utvrditi za opremu koju nije mogu }e odnijeti, vegetaciju koju je zasadio, te instalacije i zahvate za za{titi zemqi{ta koji su poboq{ali kvalitet poqoprivrednog zemqi{ta, ako je zasadio zasade i postavio navedene ure|aje i objekte uz saglasnost zakupodavca i ako nije postignut dogovor sa zakupodavcem sru{iti i ukloniti na vlastiti tro{ak bez potra`ivawa naknade gra|evinske objekte privremenog karaktera koje je podigao.

U slučaju neizvršavanja obaveze iz stava 1. ovog člana ručewe ili ukławawe }e izvršiti zakupodavac na teret zakupoprirnca.

Ako zakupoprirnac zasadi zasade ili izgradi uređaje i objekte bez odobrewa zakupodavca, nema pravo na povrat neamortizovane vrijednosti zasada prestankom ugovora o zakupu.

Prestankom zakupa zakupodavac ima pravo na zasajene zasade i izgraene objekte i uređaje, a zakupoprirnca mora platiti wihovu jo{ neamortizovanu vrijednost, ako su zasadi, odnosno objekti i uređaji napravqeni uz wegovu saglasnost.

Zasadi, objekti i uređaji pripadaju zakupodavcu, bez od{tete ako su bili zasajeni i izgraeni bez wegovog odobrewa.

Zakupodavac ima pravo ukloniti uređaje kod kojih je to mogu}e, bez {tete.

^lan 116.

Na raskid ugovora o zakupu poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave koji nije regulisan odredbama ovog Zakona, primjewuju se propisi o obaveznim odnosima.

Zakupni odnos se registruje u zemqi{nu kwigu i u zemqi{ni katastar u roku od 30 dana od dana odobrewa ugovora, odnosno prestanka zakupa.

3. Koncesija

^lan 117.

Vlada kantona odlu~uje o dodjeli koncesije na poqoprivrednom zemqi{tu, na prijedlog kantonalnog ministarstva, a na osnovu javnog konkursa ili prikupqawem javnih ponuda.

Koncesija za kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave dodijeli}e se doma}em ili stranom pravnom licu ~ija ponuda bude progla{ena najpovoqnijom.

Koncesionar je obavezan zemqi{te koristiti u skladu sa Zakonom o koncesijama i ugovorenom namjenom te o~uvati i pove}ati wegov kapacitet proizvodwe, sistematizovati i za{tititi na osnovama odgovaraju}ih projekata.

Samo u sqede}a tri slu~aja dodijeli}e se koncesija na poqoprivrednom zemqi{tu:

1. od 25 do 50 godina za podizawe vi{egodi{wih nasada vo}waka, vinograda i rasadnika, sto~arske proizvodwe, ukqu~uju}i ribarstvo, lov i ribolov, kao i pa{wake;
2. od 10 do 20 godina za drugo poqoprivredno iskori{ }avawe;
3. do 10 godina za rekreaciju, sport, turizam i ugostiteqstvo.

Ako se pojave izuzetne okolnosti koje zahtijevaju ulagawa za koje je potreban du`i vremenski period, ugovoreni rok se mo`e produ`iti, ali ne mo`e biti du`i od 50 godina.

Vlada FBiH }e svojom odlukom odrediti pojedine kategorije poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave za koje se ne mo`e dati koncesija.

Poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave za ~ije je kori{ }ewe data koncesija, ne mo`e se davati u zakup ili potkoncesiju.

^lan 118.

Ugovor o koncesiji obavezno sadrži odredbe i podatke o: klasi, veličini i kulturi poqoprivrednog zemljišta, vremenu trajanja koncesije, načinu i uslovima korištenja zemljišta, obliku, visini, te načinu i rokovima plaćanja naknade za koncesiju, mogućnostima i razlozima otkaza ugovora ili jednostranog raskida ugovora, dozvoli postavljanja privredno-proizvodnih objekata, pomoćnih uređaja i objekata za korištenje zemljišta, ako su u skladu sa propisima o prostornom uređenju i građenju, te njihovoj pripadnosti po isteku koncesije, zaloga i hipoteke.

Koncesionar je obavezan uz ugovor o koncesiji prilagoditi privredno-proizvodni program (privredni program), koji će biti njegov sastavni dio.

Prava i obaveze korisnika koncesije za korištenje poqoprivrednog zemljišta iz ugovora o koncesiji, mogu se prenijeti na fizičko lice u prvom nasljednom redu, uz uslov da se bavi poqoprivrednom proizvodnjom do isteka roka koncesije.

Član 119.

Tekst pripremljenog ugovora o zakupu i odluke o davanju koncesija na poqoprivrednom zemljištu u vlasništvu države dostavlja se prije njegovog potpisivanja na prethodno mišljenje kantonalnom pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru najpovoljnije ponude.

Kantonalno pravobranilaštvo dužno je dati svoje mišljenje na akte iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od datuma prijema.

Ako kantonalno pravobranilaštvo ne dostavi svoje mišljenje na akte iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana njihovog prijema, smatra se da je ugovor pravno važno sačinjeno i da nije zaključeno na teret opštine, kantona, Federacije, odnosno države Bosne i Hercegovine.

Član 120.

Primjerak ugovora o zakupu i o koncesiji na poqoprivrednom zemljištu u vlasništvu države, dostavlja se kantonalnom i Federalnom ministarstvu finansija.

Član 121.

Kantonalno ministarstvo može i prije isteka vremena koncesije otkazati ugovor o koncesiji, ako koncesionar i nakon opomene koristi poqoprivredno zemljište u vlasništvu države suprotno ugovoru i ne primjenjuje mjere i postupke predviđene propisima o zaštiti i korištenju poqoprivrednog zemljišta.

Član 122.

Poqoprivredno zemljište u vlasništvu države može se zamijeniti za poqoprivredno zemljište u vlasništvu fizičkih i pravnih lica ugovorom, samo u slučaju okrupnjavanja poqoprivrednog zemljišta, iste vrijednosti i u cilju racionalnijeg korištenja poqoprivrednog zemljišta, a u skladu sa odredbama Zakona o arondaciji.

Odluku o zamjeni poqoprivrednog zemljišta iz stava 1. ovog člana, donosi Federalno ministarstvo.

Federalni ministar može donijeti propis o uslovima i načinu zamjene poqoprivrednog zemljišta te korištenja sredstava ostvarenih od zakupa, koncesije i zamjene poqoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Član 123.

U skladu sa Strategijom, opština donosi Program gazdovanja za zemljište u vlasništvu države za svoje područje, uz saglasnost kantonalnog ministarstva.

Program gazdovanja treba sadržavati: ukupnu površinu poqoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, podatke o dosadašnjem korištenju poqoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, površine određene za povrat imovine, površine određene za koncesiju i površine određene za zakup.

Površine poqoprivrednog zemljišta utvrđuju se u Programu gazdovanja prema podacima iz zemljišne knjige, odnosno katastra nekretnina.

Program gazdovanja iz stava 1. ovog člana općtine su dužne donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 124.

Prije donošenja Strategije i Programa, općtine ne mogu raspolagati poqoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

VIII. EVIDENCIJE

Član 125.

Obavezno je voditi evidencije o uređenim poqoprivrednim zemljištima, praćenje realizacije sprovođenja mjera uređenja i namjena korištenja u skladu sa definisanim programom, koji donosi kantonalno ministarstvo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 126.

Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva dužna su voditi evidenciju o poqoprivrednom zemljištu u vlasništvu države, odnosno kojim raspolaže država.

Kantonalno ministarstvo vodi posebnu evidenciju o poqoprivrednom zemljištu koje je dato u zakup, koncesiju ili je promijenilo namjenu korištenja.

Član 127.

Pravna lica dužna su voditi evidenciju o poqoprivrednom zemljištu koje koriste.

Općtinski organi dužni su voditi evidenciju o obradivom i neobradivom poqoprivrednom zemljištu po katastarskim kulturama i klasama, posjedovnoj strukturi i zapuštenosti.

Općtinski organ utvrđuje pojedinačne parcele poqoprivrednog zemljišta koje se ne obrađuju.

Općtinski organ iz st. 2. i 3. ovog člana ostvaruje saradnju sa nadležnim sudom za vodjenje zemljišnih knjiga, katastrom nekretnina, odnosno katastrom zemljišta.

Član 128.

Podaci o kategorijama poqoprivrednog zemljišta vode se u formi službene evidencije prema podacima iz baze podataka zemljišnih knjiga, katastrom nekretnina, odnosno katastrom zemljišta.

Federalni ministar je propisati metode, oblik i sadržaj obrazaca, namjena vodjenja evidencija te rok i namjena dostavljanja službenih evidencija Federalnom ministarstvu.

IX. NADZOR

Član 129.

Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona, kao i upravni nadzor nad radom ovlaštenih pravnih lica u prenetim im poslovima iz nadležnosti federalnog organa uprave vrši Federalno ministarstvo.

Federalno ministarstvo vr{i instancioni nadzor i daje stru~ne upute, obja{wewa i saglasnosti u primjeni Zakona nad radom pravnih lica kojima su povjerena javna ovla{ }ewa.

Federalno ministarstvo vr{i upravni nadzor nad Zakonito{ }u akata kojima se rje{ava o upravnim stvarima, te vr{i nadzor i ostvaruje neposredan uvid i kontrolu u postupawu pravnih lica kojim su povjerena javna ovla{ }ewa, daje instrukcije za izvr{ewe poslova i tra`i podatke i obavijesti o izvr{ewu ovog Zakona i drugih propisa donesenih na osnovu ovog Zakona i izvje{taj o izvr{ewu poslova u vr{ewu javnih ovla{ }ewa.

Federalno ministarstvo vr{i i nadzor u dijelu provo|ewa federalne politike po pitawu poqoprivrednog zemqi{ta, kao dobra od op{teg interesa koju sprovode nadle`ni kantonalni i op{tinski organi.

Kantonalno ministarstvo vr{i upravni nadzor nad sprovo|ewem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona u poslovima koji su dati u nadle`nost kantona i nad pravnim licima kojima su prenesena javna ovla{ }ewa, a iz nadle`nosti kantona.

^lan 130.

Inspekijski nadzor nad sprovo|ewem odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu wega vr{i federalni organ uprave nadle`an za poslove poqoprivredne inspekcije (u daqwem tekstu: Federalna uprava za inspekijske poslove) i kantonalni organi uprave nadle`ni za poslove poqoprivredne inspekcije (u daqwem tekstu: kantonalna uprava za inspekijske poslove).

Poslove inspekijskog nadzora iz nadle`nosti federalne i kantonalne poqoprivredne inspekcije vr{e poqoprivredni inspektori.

Kantoni mogu odre|ene poslove inspekijskog nadzora iz svoje nadle`nosti povjeriti op{tini i gradu u kojima postoje uslovi i potreba za organizovawem inspekijskog nadzora, o ~emu odluku donosi kantonalna skup{tina.

U aktu o povjerawu inspekijskog nadzora iz stava 2. ovog ~lana, utvr|uju se poslovi poqoprivredne djelatnosti u kojima je op{tina, odnosno grad vr{iti inspekijski nadzor.

Inspekijski nadzor se vr{i u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Slu`bene novine Federacije BiH", broj 35/05) i Zakonom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Slu`bene novine Federacije BiH", broj 69/05), (u daqwem tekstu: Zakon o inspekcijama).

^lan 131.

Federalni poqoprivredni inspektor u vr{ewu inspekijskog nadzora nad primjenom odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona ovla{ }en je kontrolisati:

- vo|ewe slu`benih evidencije o poqoprivrednom zemqi{tu i pa{wacima koje su propisane ovim Zakonom;
- rad Federalnog zavoda po pitawima obavqawa poslova i zadataka koji su mu povjereni ovim Zakonom;
- izdavawe poqoprivredne saglasnosti;
- da li su korisnici poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave donijeli dugoro~ne programe kori{ }ewa zemqi{ta;
- uslove i na~in kori{ }ewe sredstava ostvarenih na osnovu promjene namjene, zakupa i koncesije;
- ugovore o zakupu i davawu koncesije na poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave;
- na~in raspolagawa poqoprivrednim zemqi{tem u vlasni{tvu dr`ave;
- izdata rje{ewa o osloba|awu pla}awa naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta;
- obavqawe svih poslova i zadataka iz nadle`nosti kantonalne poqoprivredne inspekcije, ukoliko ova iz ma kog razloga ne izvr{ava poslove i zadatke utvr|ene ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu wega;
- preduzimawe i drugih mjera, odnosno vr{ewe drugih radwi za koje je drugim Zakonima i propisima ovla{ }en.

^lan 132.

Kantonalni poqoprivredni inspektor ovla{ }en je i obavezan vr{iti kontrolu nad svim poslovima, osim onim za koje je ovim Zakonom odrejeno da ih neposredno vr{i federalna poqoprivredna inspekcija, a naro~ito:

- da li se obradivo poqoprivredno zemqi{te obra|uje ne umawuju}i wegovu vrijednost;
- kontroli{e postupak i radwe pravnih lica koja vr{e sistemsku kontrolu plodnosti tla;
- za{tite zemqi{ta od one~i{ }ewa {tetnim i opasnim materijama;
- kontroli{e kvalitet mineralnih i organskih gnojiva i supstrata za poboq{awe plodnosti poqoprivrednog zemqi{ta;
- kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta u nepoqoprivredne svrhe, ako takvo kori{ }ewe nije dozvojeno prema ovom Zakonu ili propisu donesenom na osnovu wega;
- sprovo|ewe propisanih agrotehni~kih mjera;
- odr`avawe dugogodi{wih zasada i vi{egodi{wih kultura podignutih radi za{tite od erozije;
- sprovo|ewe odredbi ovog Zakona o promjeni namjene poqoprivrednog zemqi{ta;
- namjenskog kori{ }ewa sredstava prikupqenih na osnovu ovog Zakona, koja idu u buxet kantona i op{tina;
- raspolagawe i kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave;
- sprovo|ewe mjera propisanih ovim Zakonom za ispitivawe dozvoqenih koli~ina {tetnih i opasnih materija u tlu i vodi za navodwawawe, kao i ispitivawe plodnosti tla;
- na~in i uslove kori{ }ewa pa{waka i pojili{ta;
- izdavawe urbanisti~kih saglasnosti u skladu sa odredbama ovog Zakona, odnosno provjerawa da li je prethodno pribavqena poqoprivredna saglasnost i pla}ena naknada za promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta;
- provjerawa da li je pribavqena saglasnost kantonalnog ministarstva za sprovo|ewe edukacijskog programa;
- vo|ewa evidencija koju u skladu sa odredbama ovog Zakona vode op{tinski organi.

Kantonalni poqoprivredni inspektor preduzima i druge mjere, odnosno vr{i druge radwe za koje je ovim i drugim Zakonima i propisima ovla{ }en.

^lan 133.

Poqoprivredna inspekcija u skladu sa odredbama ~lana 27. Zakona o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine donosi godi{wi program rada i mjese~ne planove rada o vr{ewu inspekcijskih nadzora.

Pri izradi godi{wih programa i planova, Federalna poqoprivredna inspekcija mora tra`iti mi{qewe Federalnog ministarstva, a kantonalna poqoprivredna inspekcija, mora tra`iti mi{qewe kantonalnog ministarstva.

Glavni federalni poqoprivredni inspektor podnosi mjese~ni izvje{taj o izvr{enim inspekcijskim pregledima u oblasti poqoprivrede Federalnom ministarstvu.

Glavni kantonalni poqoprivredni inspektori podnose mjese~ni izvje{taj kantonalnom ministarstvu u vezi sa izvr{enim inspekcijskim nadzorom iz oblasti poqoprivrede.

^lan 134.

Ako utvrdi da je prekr{en ovaj Zakon ili propis donesen na osnovu ovog Zakona, kantonalni poqoprivredni inspektor ima pravo i obavezu:

- rje{ewem narediti otklawawe utvr|enih nedostataka, odnosno nepravilnosti u odre|enom roku;
- zabraniti upotrebu poqoprivrednog zemqi{ta za druge namjene, osim ako je prema Zakonu ili propisu izdatom po osnovu Zakona, dozvoqena upotreba u druge svrhe;
- zabraniti zaga|ivawe poqoprivrednog zemqi{ta pri wegovom kori{ }ewu i narediti wegov povrat u prethodno stawe, o tro{ku onoga koji je prouzrokowao zaga|ewe;
- narediti sanaciju napu{tenih iskopa pijeska i drugih kopova na poqoprivrednom zemqi{tu i sanaciju zemqi{ta privremeno kori{ }enog za druge namjene;
- narediti izvo|ewe hidrotehni~kih radova kojima }e se uspostaviti prvobitni vodni re`im u tlu;

- zabraniti odlagawe bilo koje vrste {tetnih i opasnih materija i vegetacijsko-proizvodnih ostataka na poqoprivrednom zemqi{tu;
- zabraniti kori{ }ewe poqoprivrednog zemqi{ta za izgradwu ribwaka, staklenika, ili drugih objekata, ako investitor nema poqoprivredne saglasnosti;
- zabraniti, odnosno ograni~iti proizvodwu odre|enih vrsta poqoprivrednog biqa i upotrebu vode za navodwawawe, ako rezultati analize poka`u da je to neophodno;
- zabraniti nomadsku ispa{u stoke na poqoprivrednom zemqi{tu;
- zabraniti upotrebu gnojiva i hemijskih sredstava ukoliko se analizom utvrdi da su naru{ene hemijske i biolo{ke osobine tla i kvalitet podzemnih voda;
- podnijeti nadle`nom organu zahtjev za pokretawe prekr{ajnog postupka;
- preduzeti i druge mjere, odnosno vr{iti druge radwe za koje je posebnim propisima ovla{ }en.

^lan 135.

Pravna lica koja podlije`u nadzoru nadle`nog poqoprivrednog inspektora du`na su mu omogu}iti vr{ewe inspekcijaskog nadzora, pru}iti potrebne podatke i obavijesti, te obezbijediti uslove za neometan rad.

Pravna lica iz stava 1. ovog ~lana du`na su na zahtjev poqoprivrednog inspektora u odre|enom roku dostaviti ili pripremiti podatke i materijale koji su mu potrebni za poslove inspekcijaskog nadzora.

Rok iz stava 2. ovog ~lana mora biti primjeren vrsti zahtjeva.

^lan 136.

Ako poqoprivredni inspektor u vr{ewu inspekcijaskog nadzora utvrdi da je povrije|en ovaj Zakon ili propis donesen na osnovu ovog Zakona, poqoprivredni inspektor }e zapisni~ki konstatovati nepravilnosti i nedostatke i rje{ewem odrediti mjere i rok za wihovo otklawawe.

Ako poqoprivredni inspektor utvrdi da je povredom propisa u~iwen prekr{aj, du`an je bez odlagawa podnijeti zahtjev, odnosno prijavu za pokretawe prekr{ajnog postupka.

Poqoprivredni inspektor mo`e do dono{ewa rje{ewa o izvr{enom prekr{aju ili presude o krivi~nom djelu privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekr{ajnom ili sudskom postupku mogu poslu`iti kao dokazi.

O privremenom oduzimawu dokumentacije ili predmeta iz stava 3. ovog ~lana, izdaje se potvrda.

Protiv rje{ewa kantonalnog poqoprivrednog inspektora mo`e se izjaviti `alba Federalnoj upravi za inspekcijske poslove-poqoprivrednoj inspekciji u roku od osam dana od dana prijema rje{ewa.

Protiv rje{ewa kantonalnog ministarstva mo`e se izjaviti `alba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rje{ewa.

Na rje{ewe federalnog inspektora o nalo`enim upravnim mjerama mo`e se ulo`iti `alba u roku od osam dana od dana prijema rje{ewa Federalnom ministarstvu.

@alba na rje{ewe federalnog inspektora o nalo`enim upravnim mjerama odga|a izvr{ewe rje{ewa, ako ovim i posebnim Zakonom nije druga~ije odre|eno.

Protiv rje{ewa Federalnog ministarstva nije dopu{tena `alba, ali se mo`e pokrenuti upravni spor.

^lan 137.

Poqoprivredni inspektor donije }e rje{ewe i odmah narediti izvr{ewe rje{ewa kada utvrdi da fizi~ko ili pravno lice vr{i djelatnost za koju mu je radi po~iwenog prekr{aja izre~ena za{titna mjera zabrane vr{ewa djelatnosti.

U sprovođenju rješenja iz stava 1. ovog člana poqoprivredni inspektor je pe-a}ewem ili na drugi na~in zatvoriti prostorije (objekte) u kojim se vr{i djelatnost, a mo`e do kona~ne odluke nadle`nog organa privremeno oduzeti opremu, urejaje, sredstva za rad i prevozna sredstva kojima se vr{i djelatnost.

@alba na rje{ewe iz stava 1. ovog ~lana ne zadr`ava izvr{ewe rje{ewa.

Kada je u javnom interesu potrebno preduzeti hitne mjere, odnosno sprije~iti {tetu koja bi mogla nastati, rje{ewem poqoprivrednog inspektora mo`e se odrediti da `alba ne zadr`ava izvr{ewe rje{ewa.

X. KRIVI^NE ODREDBE

^lan 138.

Nov~anom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 KM kazni}e se za prekr{aj pravno lice, ako:

- zemqi{te u gralevinskom podru~ju i zemqi{te izvan tog podru~ja predvi}eno dokumentima prostornog urejewa za izgradwu, ne odr`ava sposobnim za poqoprivrednu proizvodwu, sve dok rje{ewe o odobrewu za grajewe ne postane kona~no (~lan 5. stav 3. ovog Zakona);
- izazove one~i{ }ewe i kontaminaciju poqoprivrednog zemqi{ta iz ~lana 25. ovog Zakona;
- direktno unosi vodom i vazduhom {tetne i opasne materije iz ~lana 25. stav 1. ovog Zakona;
- ne sanira u roku od 60 dana, ra~unaju}i od dana izdavanja naloga od nadle`ne inspekcije, sva one~i{ }ewa kontaminacije i infekcije iz ~lana 25. stav 2. ovog Zakona;
- ispu{ta {tetne i opasne materije koje mogu o{tetiti i promijeniti proizvodnu sposobnost poqoprivrednog zemqi{ta, kao i upotrebqava mineralna i organska gnojiva, te sredstva za za{titu biqa u koli~ini ve}oj od dozvoqene, iz ~lana 26. stav 1. ovog Zakona;
- one~iste poqoprivredno zemqi{te {tetnim i opasnim materijama, tako da je poqoprivredna proizvodwa na tom zemqi{tu umawena ili onemogu}ena iz ~lana 26. stav 2. ovog Zakona;
- ispitivawe poqoprivrednog zemqi{ta vr{i organizacija koja ne ispuwava uslove iz ~lana 28. stav 2. ovog Zakona;
- ne vr{i sistemsku kontrolu plodnosti zemqi{ta koje je katastarskim klasirawem svrstano od 1. do 4. katastarske klase obradivog poqoprivrednog zemqi{ta, a ~ija je povr{ina ve}a od 0,2 ha iz ~lana 31. stav 2. ovog Zakona;
- koristi poqoprivredno zemqi{te u nepoqoprivredne svrhe du`e od roka utvr}enog poqoprivrednom saglasno{ }u za privremenu promjenu namjene iz ~lana 47. stav 3. ovog Zakona;
- mijewa namjenu poqoprivrednog zemqi{ta ili ga koristi u nepoqoprivredne svrhe prije dono{ewa plana prostornog urejewa kojim se tom zemqi{tu utvr}uje namjena iz ~lana 48. stav 1. ovog Zakona;
- koristi poqoprivredno zemqi{te u nepoqoprivredne svrhe bez poqoprivredne saglasnosti iz ~lana 50. stav 4. ovog Zakona;
- ne uplati propisanu naknadu radi obezbjejewa rekultivacije poqoprivrednog zemqi{ta iz ~lana 57. stav 1. ovog Zakona;
- sprovodi komasacione i melioracione postupke na podru~ju za koja nisu doneseni planovi prostornog urejewa, urbanisti~ke osnove, kao i Program gazdovawa iz ~lana 73. stav 1. ovog Zakona;
- poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave za ~ije je kori{ }ewe data koncesija, daje u zakup ili podkoncesiju iz ~lana 117. stav 7. ovog Zakona;

Za prekr{aj iz stava 1. ovog ~lana kazni}e se i odgovorno lice u pravnom licu nov~anom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 KM.

^lan 139.

Nov~anom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 KM, kazni}e se za prekr{aj pravno lice, ako:

- po~inilac {tete ne plati tro{kove radova na ispitivawu i dekontaminaciji, odnosno sanaciji poqoprivrednog zemqi{ta iz ~lana 26. stav 2. ovog Zakona;
- ne vr{i ispitivawe plodnosti tla svake pete godine iz ~lana 31. stav 3. ovog Zakona;
- sistemsku kontrolu plodnosti zemqi{ta vr{i pravno lice suprotno ~lanu 31 .stav 4. ovog Zakona;

- pravno lice iz ~lana 31. stav 4. ovog ~lana ne podnese izvještaj vlasniku, odnosno korisniku zemljišta i nadležnom kantonalnom ministarstvu, u pisanoj i elektronskoj formi, u roku od 15 dana od dana završetka ispitivanja iz ~lana 31. stav 5. ovog Zakona;
- vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta u erozivnim područjima ne sprovode propisane agrotehničke mjere iz ~lana 32. stav 1. ovog Zakona;
- fizičko i pravno lice nije se zemljište štiti protiv erozivnim mjerama, ne plati troškove sprovođenja mjera iz ~lana 33. stav 3. ovog Zakona;
- na obradivom poljoprivrednom zemljištu koje nije uređeno putem arondacije i komasacije, vrši fizičku diobu parcele sa najmanjom veličinom od 0,5 ha, odnosno u kraćim kraćolicima 0,2 ha, osim ako to zahtijeva općiti interes utvrđen ovim Zakonom iz ~lana 34. stav 1. ovog Zakona;
- na obradivom poljoprivrednom zemljištu uređenom arondacijom i komasacijom vrši fizičku diobu usitnjavanjem parcela ~ija je površina manja od 1 ha, osim u postupku izgradnje meliorativnih sistema, izgradnje javnih objekata i vraćanja zemlje prema Zakonskim propisima iz ~lana 34. stav 2. ovog Zakona;
- vrši spašavanje organskih ostataka poslije etve usjeva na poljoprivrednom zemljištu iz ~lana 35. stav 4. ovog Zakona;
- izvodi edukacijski program na koji nema saglasnost kantonalnog ministarstva iz ~lana 36. ovog Zakona;
- poljoprivredno zemljište ne koristi za poljoprivrednu proizvodnju, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim ovim Zakonom iz ~lana 37. ovog Zakona;
- ne koristi i ne obrađuju poljoprivredno zemljište na način propisan ovim Zakonom iz ~lana 37. stav 2. ovog Zakona;
- se ne pridržava mjera propisanih u Programu korištenja iz ~lana 39. stav 2. ovog Zakona;
- korisnik poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države da poljoprivredno zemljište u podzakup iz ~lana 40. stav 4. ovog Zakona;
- se ne pridržavaju propisanih mjera općtina o pružanju usluga poljoprivrednim mašinama i oruđima, mjera za zaštitu od poškoda (teta, mraza, grada, požara i poplava, sječe, odnosno zabrane sječe voćnih stabala, krmačenja i ivica kao i odvodnje na određenim površinama poljoprivrednog zemljišta, iz ~lana 41. stav 2. ovog Zakona;
- koristi obradivo poljoprivredno zemljište od 1. do 4. bonitetne kategorije u nepoljoprivredne svrhe, a ne postoje usaglašeni planski akti iz ~lana 50. stav 1. ovog Zakona;
- ne plate naknadu zbog umanjene vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta kao dobra od općteg interesa, osim u slučajevima iz ~lana 53. ovog Zakona za trajno ili privremeno namijene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe iz ~lana 52. stav 1. ovog Zakona;
- prije početka izvođenja radova na poljoprivrednom zemljištu ne skinu i deponira plodni i potencijalno plodni sloj tla za potrebe uređenja i rekultivacije zemljišta iz ~lana 55. stav 1. ovog Zakona;
- daje pažnju u podzakup iz ~lana 59. stav 3. ovog Zakona;
- ne posjeduje dozvolu za ispašu iz ~lana 59. stav 4. ovog Zakona;
- se ne pridržava načina i vremena ispaše stoke koje je vlasnik utvrdio, kao i mjera iz Programa korištenja pašaka iz ~lana 62. ovog Zakona;
- vrši ispašu stoke prije, odnosno poslije određenih rokova ispaše iz ~lana 65. stav 2. ovog Zakona;
- ne koriste pašadunice od dvije godine ili ga ne koristi na način propisan programom iz ~lana 62. stav 1. ovog Zakona i ne obavijesti o tome kantonalno ministarstvo do 31. marta, iz ~lana 66. ovog Zakona;
- vrši nomadsku ispašu stoke suprotno ~lanu 67. ovog Zakona;
- nema zakupljen ugovor sa zakupodavcem zemljišta za ispašu stoke iz ~lana 68. stav 1. ovog Zakona;
- ne sprovodi propisane agrotehničke mjere, te ne održava dugogodišnje nasade i višegodišnje kulture podignute radi zaštite od erozije na tom zemljištu iz ~lana 82. stav 3. ovog Zakona;
- vrši izgradnju sistema za odvodnju i navodnjavanje suprotno propisima o izgradnji objekata iz ~lana 85. ovog Zakona;
- ne obezbijedi održavanje sistema za odvodnju i navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta iz ~lana 87. stav 1. ovog Zakona;
- ne koristi sistem za navodnjavanje u skladu sa Programom iz ~lana 89. ovog Zakona;
- Projekat poboljšanja kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta i pretvaranje neobradivog u obradivo zemljište, izrađuje pravno lice suprotno ~lanu 93. stav 3. ovog Zakona;
- nema saglasnost na projekat rekultivaciji iz ~lana 94. stav 3. ovog Zakona;
- ima namjeru prodati poljoprivredno zemljište od 1. do 4. bonitetne kategorije, a nije uružio ponudu općtinskom organu na ~ijoj se teritoriji nalazi poljoprivredno zemljište iz ~lana 102. stav 1. ovog Zakona;
- poljoprivredno zemljište u vlasništvu države daje u podzakup iz ~lana 105. stav 3. ovog Zakona;

- ne vodi evidenciju o poqoprivrednom zemq{tu koje koristi iz ~lana 127. stav 1. ovog Zakona;
- na poqoprivrednom zemq{tu gdje je izvr{ena eksploatacija industrijskih i ostalih mineralnih sirovina prije stupawa na snagu ovog Zakona, korisnici ovih sirovina u roku od devet mjeseci ne izvr{e uplatu naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemq{ta i rekultivaciju zemq{ta, iz ~lana 145. ovog Zakona.

Za prekr{aj iz stava 1. ovog ~lana, kazni)e se i odgovorno lice u pravnom licu nov~anom kaznom u iznosu od 500,00 do 2.000,00 KM.

^lan 140.

Nov~anom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 KM kazni)e se za prekr{aj pojedinac (fizi~ko lice), ako:

- zemq{te u grajevinskom podru~ju i zemq{te izvan tog podru~ja predvijeno dokumentima prostornog urejewa za izgradwu, ne odr`ava sposobnim za poqoprivrednu proizvodwu, sve dok rje{ewe o odobrewu za grajewe ne postane kona~no iz ~lana 5. stav 3. ovog Zakona;
- ispu{ta ili odla`e {etne i opasne materije na poqoprivredno zemq{te, te nepravilno upotrebljava mineralna i organska gnojiva i sredstva za za{titu biqa u koli~ini ve}oj od dozvoqene iz ~lana 25. st. 2 i 3. ovog Zakona;
- ne vr{i obaveznu sistematsku kontrolu ispitivawa plodnosti tla iz ~lana 31. stav 2. ovog Zakona;
- ne sprovodi mjere suzbijawa poqskih {teta na na~in propisan ~lanom 35. stav 2. ovog Zakona;
- se ne pridr`ava propisanih mjera op{tine o pru`awu usluga poqoprivrednim ma{inama i oru{jima, mjera za za{titu od poqskih {teta, mraza, grada, po`ara i poplava, sje~e, odnosno zabrane sje~e vo}nih stabala, kr~ewa me)a i `ivica kao i odvodwe na odrejenim povr{inama poqoprivrednog zemq{ta iz ~lana 35. stav 2. ovog Zakona;
- vr{i spaqivawe organskih ostataka poslije `etve usjeva na poqoprivrednom zemq{tu iz ~lana 35. stav 4. ovog Zakona;
- poqoprivredno zemq{te ne koristi za poqoprivrednu proizvodwu, pod uslovima utvrjenim iz ~lana 37. stav 1. ovog Zakona;
- ne koristi i ne obra|uje poqoprivredno zemq{te na na~in propisan iz ~lana 37. stav 2. ovog Zakona;
- korisnici poqoprivrednog zemq{ta u vlasni{tvu dr`ave ne donose Program kori{ }ewa iz ~lana 39. stav 1. ovog Zakona;
- se ne pridr`ava mjera propisanih u Programu kori{ }ewa iz ~lana 39. stav 2. ta~ka 3. ovog Zakona;
- ne obezbijedi upotrebu zemq{ta na na~in propisan u ~lanu 42. stav 1. ovog Zakona, a o tome ne informi{e op{tinski organ o mjestu, katastarskoj op{tini, ~estici, klasi, kulturi i povr{ini, te udjelu u vlasni{tvu, najkasnije do 31. marta godine za koju se utvr|uje taksa iz ~lana 42. stav 2. ovog Zakona;
- koristi poqoprivredno zemq{te u nepoqoprivredne svrhe du`e od roka utvrjenog poqoprivrednom saglasno{ }u za privremenu promjenu namjene iz ~lana 47. stav 4. ovog Zakona;
- koristi obradivo poqoprivredno zemq{te od 1. do 4. bonitetne kategorije u nepoqoprivredne svrhe, a ne postoje usagla{eni planski akti iz ~lana 50. stav 1. ovog Zakona;
- koristi poqoprivredno zemq{te u nepoqoprivredne svrhe bez poqoprivredne saglasnosti kantonalnog ministarstva iz ~lana 50. stav 4. ovog Zakona;
- ne plati naknadu zbog umawewa vrijednosti i povr{ine poqoprivrednog zemq{ta kao dobra od op{teg interesa, osim u slu~ajevima iz ~lana 53. ovog Zakona za trajnu ili privremenu promjenu namjene poqoprivrednog zemq{ta u nepoqoprivredne svrhe iz ~lana 52. stav 1. ovog Zakona;
- ne skine i deponira plodni i potencijalno plodni sloj tla za potrebe urejewa i rekultivacije zemq{ta iz ~lana 55. stav 1. ovog Zakona;
- ne uplati propisanu naknadu radi obezbjejewa rekultivacije poqoprivrednog zemq{ta iz ~lana 57. stav 1. ovog Zakona;
- korisnik pa{waka iz stava 1. ~lana 59. ovog Zakona daje pa{wak u podzakup iz ~lana 59. stav 3. ovog Zakona;
- ne posjeduje dozvolu za ispa{u stoke iz ~lana 59. stav 4. ovog Zakona;
- vr{i privo|ewe pa{waka drugoj kulturi bez privredno-tehni~ke dokumentacije i bez saglasnosti kantonalnog ministarstva iz ~lana 60. stav 3. ovog Zakona;
- se ne pridr`ava na~ina i vremena ispa{e stoke koje je vlasnik utvrdio, kao i mjera iz Programa kori{ }ewa pa{waka iz ~lana 62. ovog Zakona;
- vr{i ispa{u stoke prije, odnosno poslije odrejenih rokova iz ~lana 65. stav 2. ovog Zakona;

- ne koristi pa{wak du`e od dvije godine ili ga ne koriste na na~in propisan programom iz ~lana 62. stav 1. ovog Zakona i ne obavijeste o tome kantonalno ministarstvo do 31. marta, iz ~lana 66. ovog Zakona;
- vr{i nomadsku ispa{u stoke suprotno ~lanu 67. ovog Zakona;
- nema zakqu~en ugovor sa zakupodavcem zemqi{ta za ispa{u stoke iz ~lana 68. stav 1. ovog Zakona;
- ne sprovodi propisane agrotehni~ke mjere, te ne odr`ava dugogodi{we nasade i vi{egodi{we kulture podignute radi za{tite od erozije na tom zemqi{tu iz ~lana 82. stav 3. ovog Zakona;
- vr{i izgradwu sistema za odvodwu i navodwavawe, suprotno propisima o izgradwi objekata iz ~lana 85. ovog Zakona;
- projekat poboq{awa kvaliteta obradivog poqoprivrednog i pretvarawe neobradivog u obradivo zemqi{ta, izra|uje pravno lice suprotno ~lanu 93. stav 3. ovog Zakona;
- nema saglasnost na projekat rekultivacije izdat od kantonalnog ministarstva iz ~lana 94. stav 3. ovog Zakona;
- prodava poqoprivredno zemqi{te, od 1. do 4. bonitetne kategorije, a nije uru~io ponudu op{tinskom organu na ~ijoj se teritoriji nalazi poqoprivredno zemqi{te, iz ~lana 102. stav 1. ovog Zakona;
- poqoprivredno zemqi{te u vlasni{tvu dr`ave da u podzakup iz ~lana 105. stav 3. ovog Zakona;
- na poqoprivrednom zemqi{tu gdje je izvr{ena eksploatacija industrijskih i ostalih mineralnih sirovina prije stupawa na snagu ovog Zakona, korisnici ovih sirovina u roku od devet mjeseci ne izvr{e uplatu naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta i rekultivaciju zemqi{ta, iz ~lana 145. ovog Zakona.

^lan 141.

Sredstva dobijena od nov~anih kazni za prekr{aje i izre~enih za{titnih mjera prema odredbama ovog Zakona prihod su buxeta kantona i Federacije.

XI. PRELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

^lan 142.

Postupci davawa u zakup, koncesije, izdavawa poqoprivredne saglasnosti i utvr|ivawa naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemqi{ta u vlasni{tvu dr`ave zapo~eti do stupawa na snagu ovog Zakona, dovr{i}e se prema odredbama ovog Zakona.

Ugovori o zakupu poqoprivrednog zemqi{ta, sklopqeni i ovjereni prije stupawa na snagu ovog Zakona, va`e}i su do isteka ugovorenog roka.

^lan 143.

Do izrade karata upotrebne vrijednosti poqoprivrednog zemqi{ta i izrade prostorno planske dokumentacije, kori{ewe poqoprivrednog zemqi{ta od 1. do 4. bonitetne kategorije u nepoqoprivredne svrhe, mo`e se vr{iti samo za izgradwu kapitalnih objekata od op{teg interesa utvr|enih u ~lanu 48. stav 3. ovog Zakona, ali ne du`e od dvije godine od dana stupawa na snagu ovog Zakona.

^lan 144.

U roku od godinu dana od dana stupawa na snagu ovog Zakona federalni ministar donije}e sqede}e sprovedbene propise o:

1. jedinstvenoj metodologiji za razvrstavawe zemqi{ta u kategorije pogodnosti iz ~lana 24. ovog Zakona;
2. materijama koje se smatraju {tetnim i opasnim, te grani~ne vrijednosti dozvoqenih koli~ina {tetnih i opasnih materija u tlu, monitoring i metode wihovog ispitivawa, prevencije, za{tite i sanacije iz ~lana 25. stav 3. ovog Zakona;
3. mineralnim i organskim gnojivima i supstratima i o upisu u upisnik gnojiva i supstrata iz ~lana 25. stav 4. ovog Zakona;

4. od četnom cjenovniku za sve vrste prirodnene poqoprivrednom zemlji i na poqoprivrednom zemlji iz člana 26. stav 3. ovog Zakona;
5. jedinstvenoj metodologiji monitoringa i zemljišnog informacionog sistema iz člana 29. stav 2. ovog Zakona;
6. obliku, sadržaju, načinu vođenja i pristup bazi podataka iz člana 30. stav 3. ovog Zakona;
7. postupku, radovima i uslovima za vršenje sistematske kontrole zemljišta, iz člana 31. stav 7. ovog Zakona;
8. jedinstvenoj metodologiji za razvrstavanje poqoprivrednog zemljišta u bonitetne kategorije, iz člana 48. stav 5. ovog Zakona;
9. obaveznoj jedinstvenoj metodologiji za izradu projekata rekultivacije iz člana 57. stav 5. ovog Zakona;
10. načinu i metodama atestiranja poqoprivredne mehanizacije iz člana 70. stav 2. ovog Zakona;
11. uputstvo o jedinstvenoj metodologiji za izradu projekata-programa uređenja zemljišta iz člana 72. stav 4. ovog Zakona;
12. jedinstvenoj metodologiji za izradu projekata za odvodnju i mjere zaštite od uticaja površinskih voda i poplava iz člana 86. stav 3. ovog Zakona;
13. uvođenju, izvođenju, upravljanju, funkcionisanju i održavanju melioracijskih sistema iz člana 88. stav 3. ovog Zakona;
14. obračunavanju i plaćanju naknade za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje iz člana 88. stav 4. ovog Zakona;
15. uslovima i načinu zamjene poqoprivrednog zemljišta, te korištenja sredstava ostvarenih od zakupa, koncesije i zamjene poqoprivrednog zemljišta u vlasništvo države iz člana 122. stav 3. ovog Zakona;
16. metodama, obliku i sadržaju obrazaca, načinu vođenja evidencija, te rokovima i načinu dostavljanja službenih evidencija iz člana 128. stav 2. ovog Zakona.

Član 145.

Na poqoprivrednom zemljištu gdje je izvršena eksploatacija industrijskih i ostalih mineralnih sirovina prije stupanja na snagu ovog Zakona, korisnici ovih sirovina dužni su u roku od devet mjeseci izvršiti uplatu naknade za promjenu namjene poqoprivrednog zemljišta i izvršiti rekultivaciju zemljišta.

Član 146.

Društveno pravna i pravna lica koja na dan stupanja na snagu ovog Zakona koriste poqoprivredno zemljište nastavljaju koristiti to zemljište do njihove pretvorbe u privredna društva kojima je poznat vlasnik.

Pravnim licima, koja su na dan stupanja na snagu ovog Zakona imala pravo korištenja poqoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, to pravo prestaje: danom isteka roka određenog ugovorom o davanju na korištenje tog zemljišta i danom donošenja odluke o davanju u zakup tog zemljišta, odnosno danom otuđenja tog zemljišta.

Pravno lice nastalo pretvorbom društveno pravnog lica iz stava 2. ovog člana, dužno je o tome obavijestiti Federalno ministarstvo u roku od 30 dana od dana obavljanja pretvorbe, a radi uređenja odnosa u vezi sa daqvim korištenjem poqoprivrednog zemljišta prema odredbama ovog Zakona.

Ukoliko pravno lice nastalo pretvorbom društveno pravnog lica ne postupi u skladu sa st. 2. i 3. ovoga člana, smatra se da protivpravno koristi poqoprivredno zemljište.

Pravna lica iz stava 2. ovog ~lana du`na su u roku od 30 dana od dana prestanka prava kori{ }ewa, poqopprivredno zemqi{te u dr`avnom vlasni{tvu prenijeti na upravqawe Federalnom ministarstvu, odnosno zakupoprimcu, koncesionaru ili kupcu.

^lan 147.

Strana fizi~ka lica koja su do dana stupawa na snagu ovog Zakona stekla u vlasni{tvo poqopprivredno zemqi{te, ne mogu tim zemqi{tem raspolagati i optere}ivati ga.

Vlada Federacije, na prijedlog zainteresovanog lica, mo`e odlu~iti da se odre|eno poqopprivredno zemqi{te izuzme od zabrane raspolagawa i optere}ewa.

Pravni posao sklopqen suprotno odredbama stava 1. ovog ~lana, ni{tav je.

^lan 148.

Danom stupawa na snagu ovog Zakona prestaje primjena odredbi Zakona o poqopprivrednom zemqi{tu ("Slu`bene novine Federacije BiH", broj 2/98).

Do dono{ewa podzakonskih propisa iz ~lana 144. ovog Zakona na teritoriji Federacije primjewiva}e se podzakonski propisi koji su se primjewivali do stupawa na snagu ovog Zakona.

Stupawem na snagu ovog Zakona na teritoriji Federacije, ostali Zakonski i podzakonski propisi koji su se primjewivali u oblasti poqopprivrede u Federaciji, a koji su u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona, moraju se uskladiti, najkasnije u roku od jedne godine, ra~unaju}i od dana stupawa na snagu ovog Zakona.

Do zavr{etka postupka uskla|ivawa, u slu~aju razli~itih rje{ewa predvi|enih u drugim propisima iz oblasti poqopprivrede, primjewiva}e se odredbe ovog Zakona.

^lan 149.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavqivawa u "Slu`benim novinama Federacije BiH".

Predsjedavaju}i
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Kre{i}, s. r.

Predsjedavaju}i
Predstavni~kog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softi, s. r.